

ELT + V

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ,
ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΜΗ ΕΙΔΙΚΩΝ
ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Αριθμός έργου 2020-1-UK01-KA204-078807

Ενότητα 1: Γνωριμία με τις ομάδες-στόχους σας και τις ανάγκες τους

Η στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνεπάγεται έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας περιεχομένων

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.....	3
<i>Γενική εισαγωγή.....</i>	<i>3</i>
<i>1. Γνωρίστε το υπόβαθρο των μαθητών σας.....</i>	<i>3</i>
<i>2. Κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν την εργασία.....</i>	<i>5</i>
<i>3. Η διαπολιτισμική προσέγγιση στη διδασκαλία.....</i>	<i>8</i>
<i>Συμπέρασμα.....</i>	<i>11</i>
<i>Παράρτημα 1.1. Μερικοί ορισμοί.....</i>	<i>12</i>
<i>Παράρτημα 1.2. Το γεωπολιτικό πλαίσιο της μετανάστευσης.....</i>	<i>14</i>
<i>Παράρτημα 1.3. Παράγοντες ώθησης και έλξης.....</i>	<i>18</i>
<i>Παράρτημα 1.4. Το ιστορικό του μαθητή σας.....</i>	<i>19</i>
<i>Παράρτημα 1.5. Γνωρίστε τους μαθητές σας.....</i>	<i>22</i>
<i>Παράρτημα 1.6. Βοηθήστε τους μαθητές σας να συστηθούν.....</i>	<i>25</i>
<i>Παράρτημα 1.7. Ανακαλύψτε τους πόρους των μαθητών σας.....</i>	<i>28</i>
<i>Παράρτημα 1.8. Το γλωσσικό προφίλ των προσφύγων.....</i>	<i>31</i>
<i>Παράρτημα 1.9. Το πολύγλωσσο πορτρέτο.....</i>	<i>34</i>
<i>Παράρτημα 1.10. Στερεότυπα και προκαταλήψεις για τις θρησκείες.....</i>	<i>37</i>
<i>Παράρτημα 1.11. Η διδακτική σχέση σε πολιτισμική προοπτική.....</i>	<i>39</i>
<i>Παράρτημα 1.12. Διερεύνηση της πολιτισμικής ταυτότητας.....</i>	<i>41</i>
<i>Παράρτημα 1.13. Πολιτισμικό δέντρο.....</i>	<i>43</i>
<i>Παράρτημα 1.14. Στόχοι της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.....</i>	<i>46</i>
<i>Παράρτημα 1.15. Αντιμετώπιση των πολιτισμικών διαφορών και διαχείριση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας.....</i>	<i>48</i>
<i>Παράρτημα 1.16. Θέσπιση κανόνων στην τάξη.....</i>	<i>52</i>
<i>Παράρτημα 1.17. Διαχείριση συγκρούσεων.....</i>	<i>54</i>

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Γενική εισαγωγή

Οι μεταναστεύσεις αποτελούσαν πάντα μέρος της ανθρώπινης ιστορίας, αλλά ποτέ, όπως στη σύγχρονη εποχή, το φαινόμενο αυτό δεν έγινε αριθμητικά μεγάλο και επεκτάθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο αριθμός των μεταναστών αυξήθηκε από 75 εκατομμύρια το 1965 σε 105 το 1985, για να φθάσει τα 174 εκατομμύρια το 1995 και τα 272 εκατομμύρια σήμερα, που αντιπροσωπεύουν το 3,5% του παγκόσμιου πληθυσμού. Υπολογίζεται ότι μεταξύ αυτών υπάρχουν 26 εκατομμύρια πρόσφυγες. Η ραγδαία αυτή αύξηση συνδέεται με τη μεγαλύτερη ευκολία μετακίνησης που χαρακτηρίζει τον σύγχρονο κόσμο, αλλά και με την αυξανόμενη οικονομική ανισότητα, την κλιματική κρίση και τις συγκρούσεις που πλήττουν πολλές χώρες.

1. Γνωρίστε το υπόβαθρο των μαθητών σας

Όταν ερχόμαστε σε επαφή με έναν "μετανάστη" και δεν αναρωτιόμαστε για το παρελθόν του, δεν μπορούμε να κατανοήσουμε την πολυπλοκότητα της εμπειρίας του: "Πριν γίνει μετανάστης σε μία νέα χώρα, ο μετανάστης είναι πάντα και πάνω απ' όλα εκπατρισμένος". (A. Sayad).

Η μετανάστευση είναι ένα φαινόμενο που αφορά κάθε πτυχή της κοινωνικής, και ψυχολογικής ζωής των ενδιαφερομένων, καθώς και των σχέσεων που αναπτύσσουν. Πρέπει πάντα να γνωρίζουμε ότι πρόκειται για ένα πολύπλοκο φαινόμενο.

Κατανόηση των διαφορετικών λόγων πίσω από τις μεταναστεύσεις

Οι λόγοι που ωθούν ένα άτομο να μεταναστεύσει μπορεί να είναι πολύ διαφορετικοί μεταξύ τους: συγκρούσεις, ατομικές ή ομαδικές διώξεις, φτώχεια, κλιματική αλλαγή, αναζήτηση καλύτερων επαγγελματικών ευκαιριών, οικογενειακή επανένωση...

Αυτό σημαίνει πως η μετανάστευση μπορεί να είναι:

- Επιλεγμένη (οικονομική μετανάστευση) ή παθητική (αναγκαστική μετανάστευση)
- ατομική ή οικογενειακή
- άμεση και ασφαλής (ανθρωπιστικές οδοί) ή μακρά και επικίνδυνη (παράνομη μετανάστευση)
- ολοκληρωμένη (η χώρα στην οποία βρίσκονται οι άνθρωποι είναι ο τελικός προορισμός) ή εν εξελίξει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1.

Μερικοί ορισμοί

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.2.

Το γεωπολιτικό πλαίσιο της μετανάστευσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.3.

Παράγοντες εκδίωξης και έλξης

Κατανόηση του ιστορικού των μεταναστών

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε το υπόβαθρο προέλευσης των μεταναστών προκειμένου να διαμορφώσουμε τις κύριες πολιτισμικές διαστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη σχέση μαζί τους και τη διδακτική δραστηριότητα.

Το υπόβαθρο είναι μία έννοια πολυδιάστατη και θα προσπαθήσουμε να προσδιορίσουμε κάποιες από τις βασικές της πλευρές:

- **ήπειρος και χώρα καταγωγής:** αντιπροσωπεύουν τις πιο "ορατές" και άμεσες διαστάσεις και μπορούν να μας βοηθήσουν να αποκτήσουμε κάποιες γενικές πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς λόγους μετανάστευσης και το πολιτισμικό, θρησκευτικό και γλωσσικό πλαίσιο καταγωγής.
- **Τόπος καταγωγής:** είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι εντός της ίδιας χώρας μπορεί να υπάρχει τεράστια διαφορά, όσον αφορά την εκπαίδευση, την κουλτούρα και τις παραδόσεις, αν πρόκειται για μια μεγάλη πόλη ή για ένα απομονωμένο και αγροτικό περιβάλλον. Γι' αυτό πρέπει πάντα να αποφεύγουμε τις γενικεύσεις και τη σκέψη ότι όλοι οι άνθρωποι από την ίδια χώρα είναι ίδιοι.
- **Οικογένεια προέλευσης:** το οικογενειακό υπόβαθρο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη με ακόμη μεγαλύτερη λεπτομέρεια (κοινωνική τάξη, επαγγέλματα, εκπαιδευτικό υπόβαθρο...).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.4.

Το ιστορικό του μαθητή σας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.5.

Γνωρίστε τους μαθητές σας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.6.

Βοηθήστε τους μαθητές σας να συστηθούν

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.7.

Ανακαλύψτε τους πόρους των μαθητών

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Πύλη επιχειρησιακών δεδομένων της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες - Κατάσταση των προσφύγων

<https://data2.unhcr.org/en/situations>

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ)

<https://www.iom.int/>

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο

<https://euaa.europa.eu/>

Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής

<https://www.migrationpolicy.org/programs/mpi-europe>

Η Υπηρεσία Προσφύγων των Ηνωμένων Εθνών

<https://www.refworld.org/>

UNICEF - Ειδήσεις και ιστορίες για τα παιδιά προσφύγων και μεταναστών στην Ευρώπη

<https://www.unicef.org/eca/news-and-stories-refugee-and-migrant-children-europe>

2. Κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν την εργασία

Η κουλτούρα είναι για τον άνθρωπο ό,τι το νερό για τα ψάρια: είναι κάτι στο οποίο είμαστε πλήρως βυθισμένοι, το οποίο θεωρούμε δεδομένο και το οποίο δύσκολα μπορούμε να προσδιορίσουμε. Αυτό ισχύει εφόσον βρισκόμαστε σε ένα πλαίσιο στο οποίο η κουλτούρα μας είναι κοινή με αυτήν της κοινότητας στην οποία ζούμε. Η μετανάστευση θέτει υπό αμφισβήτηση τη δυνατότητα "να θεωρούμε την κουλτούρα μας δεδομένη": η συνάντηση μεταξύ ντόπιων και μεταναστών δημιουργεί ένα πολιτισμικό σοκ που αποκαλύπτει πολλά από τα πράγματα που θεωρούμε δεδομένα.

Ένας "κλασικός" ορισμός αναφέρει ότι "η κουλτούρα [...] είναι το σύνθετο όλον το οποίο περιλαμβάνει τη γνώση, τις αξίες, τα τέχνη, τα ήθη, τους νόμους, τα έθιμα και όλες τις άλλες ικανότητες και συνήθειες που αποκτήθηκαν από τον άνθρωπο ως μέλος της κοινωνίας" (E.B. Tylor). Αυτός ο ορισμός εισάγει τρεις θεμελιώδεις αρχές: η κουλτούρα μαθαίνεται από τον άνθρωπο ως μέλος της κοινωνίας- η κουλτούρα πρέπει να μοιράζεται από πολλούς ανθρώπους- η κουλτούρα είναι ολοκληρωμένη, καθώς αποτελείται από ένα σύνολο διαφορετικών αλλά όλα αλληλένδετων στοιχείων. Η κουλτούρα είναι επομένως κοινωνική, κοινή και σύνθετη.

Η έννοια της κουλτούρας, καθώς και η έννοια της πολιτισμικής ταυτότητας και της γλώσσας, είναι μια δυναμική έννοια: η κουλτούρα βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη. Μεταβάλλεται διαρκώς, ιδίως στη σύγχρονη κοινωνία, όπου άνθρωποι από όλο τον κόσμο μοιράζονται πλέον τους ίδιους χώρους.

Η κουλτούρα είναι ένας από τους πυλώνες πάνω στους οποίους στηρίζεται και αναπτύσσεται η προσωπική ταυτότητα. Οι μετανάστες, όντας μακριά από την κοινωνία και την κοινότητα στην οποία η κουλτούρα αυτή έχει τις ρίζες της και αντλεί το νόημά της, συχνά βιώνουν μια αίσθηση αποπροσανατολισμού και απειλής της ταυτότητάς τους (πολιτισμικό σοκ). Για το λόγο αυτό, ένα φαινόμενο που εμφανίζεται αρκετά συχνά στη μετανάστευση είναι η ενίσχυση ορισμένων πολιτισμικών πτυχών ως συμβολικού οχυρού της ταυτότητας: για παράδειγμα, άτομα που στη χώρα καταγωγής τους δεν είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη θρησκεία, στο νέο πλαίσιο ανακαλύπτουν εκ νέου αυτή τη διάσταση ως στοιχείο ικανό να ενισχύσει μια ταυτότητα που αμφισβητείται από τις καθημερινές δυσκολίες της διαβίωσης σε μια άλλη χώρα.

Η ύπαρξη ενός συνόλου πολιτισμικών αξιών καθιστά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας κάτι που επηρεάζει ολόκληρη την προσωπικότητα των ατόμων. Η συνάντηση με ανθρώπους που φέρουν πολιτισμικές αξίες διαφορετικές από τις δικές τους μπορεί να φέρει τα άτομα σε κρίση και να τα οδηγήσει σε ένα ψυχικό κλείσιμο που επίσης περιορίζει την εκμάθηση γλωσσών. Είναι λοιπόν απαραίτητο να προσπαθήσουμε να προκρίνουμε την αρμονική ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών, με τρόπο ώστε να διευρύνουμε την ικανότητά τους να σχετίζονται με τον άλλο.

Στην καθημερινή ζωή δεν συναντάμε "κουλτούρες", αλλά μεμονωμένους ανθρώπους που φέρουν ιδιαίτερες εκφάνσεις αυτών των πολιτισμικών στοιχείων. Αυτό σημαίνει ότι, σεβόμενοι τις διαφορές, έχουμε τη δυνατότητα να

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.8.

Το γλωσσικό προφίλ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.9.

Το πολύγλωσσο πορτρέτο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.10.

Στερεότυπα και προκαταλήψεις για τις θρησκείες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.11.

Η διδακτική σχέση σε πολιτισμική προοπτική

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.12.

Εξερευνώντας την πολιτισμική ταυτότητα

εργαστούμε για να βρούμε ένα κοινό έδαφος αξιών και αρχών που χρησιμεύει ως βάση για να οικοδομήσουμε μια αποτελεσματική εκπαιδευτική σχέση.

Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν θα είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε λεπτομερώς όλες τις πολιτισμικές διαφορές που συνδέονται με τη διαφορετική καταγωγή των μαθητών μας, αλλά πρέπει πάντα να έχουμε κατά νου ότι μία διαπολιτισμική σχέση είναι εξ ορισμού πολύπλοκη.

Οι κύριες πολιτισμικές διαστάσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη

Η διαχείριση μιας πολυπολιτισμικής ομάδας αποτελεί μια διδακτική και σχεσιακή πρόκληση, αλλά είναι μια πρόκληση που μπορεί να εμπλουτίσει σημαντικά όλους τους εμπλεκόμενους. Η τάξη γίνεται ένας μικρόκοσμος που, σε λίγα τετραγωνικά μέτρα, επιτρέπει να εκφραστεί μια τεράστια ποικιλία και πολιτιστικός πλούτος.

Προφανώς δεν υπάρχει τίποτα απλό στη διαχείριση μιας πολύπλοκης ομάδας, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να προσπαθήσει να έχει επίγνωση των δικών του προκαταλήψεων, ώστε να προσπαθήσει να μην επηρεαστεί και θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη του ότι οι μαθητές θα είναι επίσης φορείς προκαταλήψεων για τον εκπαιδευτικό και τους άλλους μαθητές.

Αυτές είναι μερικές από τις κύριες πολιτισμικές διαστάσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- **χρόνος:** η διαχείριση του χρόνου είναι μια πτυχή που αποκτά πολύ διαφορετικές αξίες ανάλογα με την κουλτούρα προέλευσης, καθώς οι άνθρωποι δεν είναι σε όλο τον κόσμο συνηθισμένοι σε μια διαίρεση του χρόνου που σηματοδοτείται από ρολόγια και ημερολόγια- είναι σημαντικό να το γνωρίζετε αυτό και να το λαμβάνετε υπόψη προκειμένου να προγραμματίζετε αποτελεσματικά τις δραστηριότητες.
- **Χώρος:** ο προσωπικός χώρος και η διαπροσωπική απόσταση είναι ένα άλλο στοιχείο που μπορεί να δημιουργήσει κάποια αμηχανία ή δυσκολία.
- **Γλώσσες:** Οι μετανάστες συχνά μιλούν πολλές τοπικές γλώσσες ή διαλέκτους, μερικές φορές μπορούν επίσης να γνωρίζουν κάποιες γλώσσες που σχετίζονται με το αποικιακό παρελθόν.
- **Θέματα φύλου:** μια από τις πιο σύνθετες πτυχές που πρέπει να διαχειριστεί κανείς συνδέεται σίγουρα με τις σχέσεις των δύο φύλων- οι σχέσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι πολύ διαφορετικές σε διαφορετικές κουλτούρες και συχνά υπάρχουν προβλήματα που συνδέονται με τη διαφορετική ερμηνεία αυτών των πτυχών ή με τη δυσκολία να δει κανείς μια γυναίκα σε ρόλο εξουσίας.
- **Θρησκεία:** η θρησκευτική ένταξη προϋποθέτει την τήρηση μιας σειράς θρησκευτικών κανόνων και το σεβασμό των εορτών που μπορεί να είναι δύσκολο να συμβιβαστούν με το σχολικό ημερολόγιο.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Ρίχνοντας μια πιο προσεκτική ματιά στις θρησκείες σε όλο τον κόσμο

<https://www.tolerance.org/classroom-resources/tolerance-lessons/taking-a-closer-look-at-religions-around-the-world>

Πολιτισμικές διαστάσεις της μάθησης: Πολυπολιτισμική διδασκαλία: Αντιμετώπιση των προκλήσεων της πολυπολιτισμικής διδασκαλίας

<http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/809/1497>

Ηγεσία των εκπαιδευτικών

<https://www.tolerance.org/magazine/publications/critical-practices-for-antibias-education/teacher-leadership>

3. Η διαπολιτισμική προσέγγιση στη διδασκαλία

Κάθε διδακτική σχέση, ιδίως αν λαμβάνει χώρα σε ένα πολυπολιτισμικό πλαίσιο, βασίζεται στο σεβασμό των προσώπων, της αντίληψής τους για τον κόσμο, του συστήματος αξιών τους και των αναγκών τους. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να έχετε την ικανότητα να ακούτε και να δημιουργείτε μια ατμόσφαιρα αποδοχής και εμπιστοσύνης.

Σε αυτό το πλαίσιο, "σεβασμός των διαφορών" σημαίνει σεβασμός της κοινωνικοπολιτισμικής ταυτότητας, με τις πολλές πτυχές της, όπως η εθνική, εθνική, περιφερειακή, θρησκευτική, κοινωνική τάξη. Σε αυτές τις διαστάσεις πρέπει να προσθέσουμε την ιδιαιτερότητα των εμπειριών που συνδέονται με τις μεταναστευτικές διαδρομές ή με την πολιτική εξορία, με όλα όσα συνεπάγονται σε κοινωνικό, νομικό, οικονομικό και ψυχολογικό επίπεδο.

Η αναγνώριση του άλλου περνά μέσα από τη συνειδητοποίηση όλων αυτών των διαστάσεων που υπερβαίνουν κατά πολύ τη γνώση της κουλτούρας προέλευσης.

Η διαπολιτισμική προσέγγιση της διδασκαλίας βασίζεται στην ιδέα ότι η αναγνώριση βασίζεται σε μια διαδικασία αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας στην οποία είναι παρόντες δύο παράγοντες: ο μετανάστης μαθητής και ο δάσκαλος. Δεν συναντάς μια κουλτούρα, αλλά άτομα και ομάδες που συμμετέχουν σε μία κουλτούρα- με τον ίδιο τρόπο οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί είναι φορείς της κουλτούρας και συμμετέχουν στο σύστημα αξιών και κανόνων της.

Η διαπολιτισμική προσέγγιση είναι επομένως μια δυναμική και διαλεκτική προσέγγιση που αποτελείται από τρεις φάσεις: αποκέντρωση, γνώση του άλλου, διαμεσολάβηση. Η διαπολιτισμική προσέγγιση είναι ένα ερέθισμα για να "μπεις στη θέση του άλλου" για να "δεις τον κόσμο μέσα από τα δικά του μάτια".

Ένας από τους σκοπούς των γλωσσικών μαθημάτων είναι η προώθηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των διαφόρων πολιτισμών και, ως εκ τούτου, δημιουργείται η ανάγκη διαπολιτισμικής επικοινωνιακής ικανότητας. Η ανάγκη αυτή αναγνωρίζεται ρητά στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες, το οποίο εντάσσει τη διαπολιτισμική συνείδηση στις επικοινωνιακές δεξιότητες όσων μαθαίνουν και χρησιμοποιούν μια γλώσσα και αναφέρει, μεταξύ των πρακτικών δεξιοτήτων, τις διαπολιτισμικές:

- ικανότητα να δημιουργήσει κάποιος μια σχέση μεταξύ της κουλτούρας προέλευσης και την ξένη κουλτούρα,
- πολιτισμική ευαισθησία και ικανότητα να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί ποικίλες στρατηγικές για την επαφή με άτομα από άλλες κουλτούρες,
- την ικανότητα να εκπληρώνει τον ρόλο του πολιτισμικού διαμεσολαβητή μεταξύ της δικής του κουλτούρας και της ξένης, και να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις διαπολιτισμικές παρεξηγήσεις και τις καταστάσεις σύγκρουσης,
- την ικανότητα να ξεπερνά τις στερεοτυπικές σχέσεις.

Η διδασκαλία της κουλτούρας δεν πρέπει να περιορίζεται σε μια μεμονωμένη στιγμή του μαθήματος, κάθε ευκαιρία πρέπει να αξιοποιείται για να αναδεικνύεται το βαθύ νόημα της γλώσσας και του πολιτισμού που διδάσκεται.

Αποκέντρωση

Αποκέντρωση σημαίνει να παίρνεις απόσταση από τον εαυτό σου, να βλέπεις τον εαυτό σου ως φορέα μιας κουλτούρας και υπο-κουλτούρας στην οποία ενσωματώνονται επαγγελματικά μοντέλα και θεσμικές νόρμες, που μετατοπίζονται από καιρό σε καιρό σε μια προσωπική προοπτική.

Μόνο μέσω καλύτερης αυτογνωσίας, της κοινωνικής και πολιτισμικής μας ταυτότητας, μπορεί να αναδυθεί η σχετικότητα των απόψεών μας.

Έχοντας πάντα κατά νου ότι, χωρίς να κατηγορούμε τον εαυτό μας, ο εθνοκεντρισμός καθώς και οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα είναι χαρακτηριστικά των ανθρώπων, είναι φυσιολογικές διαδικασίες που είναι σύμφυτες με την ένταξή τους σε μια κοινωνία και σε ομάδες.

Το σημαντικό είναι να τις περιορίσουμε όσο περισσότερο γίνεται και κυρίως να καταπολεμήσουμε τον ρατσισμό, ο οποίος απειλεί τον καθένα μας σε ορισμένα πλαίσια.

Γνώση του άλλου

Πώς μπορεί κανείς να γνωρίσει την κουλτούρα του άλλου με ενσυναίσθηση;

- **Πληροφόρηση:** η ενημέρωση μέσω της ανάγνωσης και της εις βάθος ανάλυσης είναι ένα απαραίτητο βήμα, αλλά κινδυνεύει να παραμείνει ανεπαρκής εάν η παρατήρηση περιορίζεται σε μια αντικειμενική γνώση που δεν επιδιώκει να ενσωματώσει την ατομική διάσταση που είναι σημαντική για το συγκεκριμένο άτομο.
- **Ακρόαση:** είναι σημαντικό να μάθετε να ακούτε την ομιλία του άλλου χωρίς να προσπαθείτε να την ερμηνεύσετε αμέσως. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στις επαναλήψεις των λέξεων-κλειδιών, που είναι φορείς των θεμελιωδών αξιών που δομούν την ταυτότητα του ατόμου όπως "τιμή", "ντροπή", "παράδοση", "σεβασμός", προσπαθώντας να διευκρινίσουμε το νόημα με τον συνομιλητή. Αυτή η ακρόαση της γλώσσας είναι μια προνομαϊκή οδός για την κατανόηση του σύμπαντος του πολιτισμικά διαφορετικού άλλου. Αλλά αυτό δεν είναι αρκετό.
- **Μη λεκτική επικοινωνία:** πρέπει να δίνεται προσοχή στα πιο λεπτά αλλά πιο σημαντικά πλαίσια και λεπτομέρειες, φορείς νοήματος (ενδυμασία, συμβολικά-θρησκευτικά αντικείμενα, οργάνωση του χώρου, θέση των συνομιλητών κ.λπ.).
- **Πάρτε χρόνο:** η διαπολιτισμική προσέγγιση είναι πρώτα απ' όλα θέμα χρόνου, πρέπει να δώσουμε χρόνο στον εαυτό μας, αφού η ανακάλυψη του σύμπαντος του άλλου, η αποκέντρωση από το δικό μας, είναι μια διαδικασία μάθησης που απαιτεί χρόνο προοδευτικής ωρίμανσης.

Τέλος, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι πάντα θα υπάρχουν παρανοήσεις και μια κατά προσέγγιση ερμηνεία του νοήματος και ότι αυτές πρέπει να θεωρούνται αναπόφευκτο στοιχείο της συναναστροφής με τον άλλον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.13.

Πολιτισμικό δέντρο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.14.

Στόχος της
διαπολιτισμικής
εκπαίδευσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.15.

Αντιμετώπιση των
πολιτισμικών διαφορών και
διαχείριση της
διαπολιτισμικής
επικοινωνίας

Διαμεσολάβηση

Η διαπραγμάτευση και η διαμεσολάβηση αποτελούν μέρος της φάσης επίλυσης των συγκρούσεων.

Το θεμελιώδες ερώτημα, σε επίπεδο τόσο εθνικό όσο και μέσα στην τάξη, είναι πώς θα επιτραπεί η συνύπαρξη του σεβασμού των διαφορών και της τήρησης ενίοτε αντικρουόμενων συμπεριφορικών και πολιτισμικών κωδίκων: σε ποιο βαθμό θα πρέπει να ανεχθεί κανείς συμπεριφορές που συνάδουν με την κουλτούρα του πλαισίου προέλευσης του μετανάστη, αλλά οι οποίες στο νέο πλαίσιο δεν είναι κατανοητές ή, ακόμη χειρότερα, έχουν αρνητική χροιά;

Δεν υπάρχει ενιαία απάντηση σε αυτό το ερώτημα. Μόνο μια διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατά περίπτωση, μπορεί να δώσει μια αμυδρή προοπτική διεξόδου.

Η διαπραγμάτευση και η διαμεσολάβηση προϋποθέτουν ότι στόχος είναι η επίτευξη μιας ελάχιστης συμφωνίας, συμβιβασμού, κοινού εδάφους, ώστε να γίνουν μια σειρά από βήματα, ανταλλαγές για την αποφυγή συγκρούσεων. Υπάρχουν τρεις προϋποθέσεις που πρέπει να έχουμε κατά νου:

1. έχουμε να κάνουμε με μια σύγκρουση αξιών και όχι με παρεκκλίνουσες, ανώμαλες συμπεριφορές, που πρέπει να τροποποιηθούν ή να ανασταλούν,
2. ο άλλος πρέπει να θεωρείται ενεργός εταίρος στην αναζήτηση λύσης,
3. η προσέγγιση μπορεί να γίνει μόνο και προς τις δύο κατευθύνσεις, ο ένας προς τον άλλον, και στη συνέχεια να αποτελέσει την αφετηρία για την αλλαγή των δύο μερών και τη δημιουργία νέων κανόνων, νέων τρόπων δράσης.

Κάθε κουλτούρα περιλαμβάνει έναν καλά ενσωματωμένο και σχετικά σταθερό σκληρό πυρήνα που αποτελείται από οικουμενικές έννοιες και αμοιβαία προσαρμοσμένες ιδιαιτερότητες και μια ρευστή, ελάχιστα ενσωματωμένη, διαρκώς μεταβαλλόμενη ζώνη εναλλακτικών λύσεων που προσαρμόζεται στις περιστάσεις και στις επαφές με άλλες πολιτισμικές ομάδες (εθνοτικά σύνορα). Τα σύνορα δεν ορίζονται μια για πάντα, αλλά είναι κινητά και επιτρέπουν την ανταλλαγή και τον διάλογο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.16.

Καθιέρωση κανόνων στην τάξη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.17.

Διαχείριση συγκρούσεων

Συμπέρασμα

Σε αυτή την ενότητα θέλαμε να τονίσουμε τη σημασία της γνώσης του πλαισίου προέλευσης, του ιστορικού και του μεταναστευτικού ιστορικού των μαθητών σας.

Τώρα έχετε κάποιες ενδείξεις και κάποια χρήσιμα εργαλεία για να μάθετε περισσότερα για την ομάδα με την οποία θα πρέπει να συνεργαστείτε και, πάνω απ' όλα, έχετε αρχίσει να κατανοείτε και να εκτιμάτε τον τεράστιο πλούτο που αντιπροσωπεύει η ποικιλομορφία των πολιτισμών, των γλωσσών και των εμπειριών των ανθρώπων με τους οποίους έχετε να κάνετε.

Σε αυτή την ενότητα διερευνήσατε ορισμένες από τις πολιτισμικές διαστάσεις που θα μπορούσαν να αναδυθούν κατά τη διδασκαλία σας με άτομα από διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα. Προκειμένου να εργαστείτε αποτελεσματικά με σύνθετες και διαφοροποιημένες ομάδες, είναι απαραίτητο να βελτιώσετε την επίγνωση της ταυτότητάς σας, των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων σας: σας καλούμε λοιπόν να αφιερώσετε λίγο χρόνο για να προβληματιστείτε σχετικά με αυτές τις πτυχές, θα σας βοηθήσει να εργαστείτε καλύτερα με τους μαθητές σας!

Στο τέλος αυτής της ενότητας, έχετε ορισμένα στοιχεία που μπορούν να σας βοηθήσουν να αποκεντρώσετε την οπτική σας και να προσεγγίσετε τη διδακτική σχέση μέσα από μια διαπολιτισμική προοπτική.

Παράρτημα 1.1. Μερικοί ορισμοί

Χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις για να μιλήσουμε για τους μετανάστες και τη μετανάστευση.

Περιεχόμενο

Στόχος	Να γνωρίζετε τις διάφορες λέξεις και έννοιες που ορίζουν τους μετανάστες.
Εργασία Εκκίνησης	<p>Μετανάστης: όποιος μετακομίζει σε άλλη χώρα ή περιοχή με σκοπό να βελτιώσει τις υλικές και κοινωνικές του συνθήκες, τις μελλοντικές του προοπτικές και τις προοπτικές της οικογένειάς του.</p> <p>Νόμιμος μετανάστης και παράτυπος μετανάστης: ένας μετανάστης θεωρείται νόμιμος εάν διαμένει σε μια χώρα με νόμιμη άδεια διαμονής, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια αρχή- από την άλλη πλευρά, είναι παράτυπος εάν εισήλθε σε μια χώρα αποφεύγοντας τους συνοριακούς ελέγχους, ή εάν εισήλθε νόμιμα αλλά παρέμεινε στη χώρα αυτή ακόμη και μετά τη λήξη της θεώρησης, ή εάν δεν εγκατέλειψε τη χώρα άφιξης μετά την εντολή απέλασης.</p> <p>Αιτών άσυλο: κάποιος που έχει εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του και έχει υποβάλει αίτηση ασύλου σε τρίτη χώρα, αλλά εξακολουθεί να αναμένει την απόφαση των αρμόδιων αρχών σχετικά με την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα.</p> <p>Πρόσφυγας: στο διεθνές δίκαιο, "πρόσφυγας" είναι το νομικά αναγνωρισμένο καθεστώς ενός ατόμου που εγκατέλειψε τη χώρα του και βρήκε καταφύγιο σε τρίτη χώρα. Το καθεστώς αυτό καθορίστηκε από τη Σύμβαση της Γενεύης, η οποία υπογράφηκε το 1951 και επικυρώθηκε από 145 κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών: <i>[κάθε πρόσωπο] που, λόγω βάσιμου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να κάνει χρήση της προστασίας της χώρας αυτής- ή που, μη έχοντας ιθαγένεια και ευρισκόμενο εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του λόγω τέτοιων γεγονότων, δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν.</i> Σύμβαση της Γενεύης</p> <p>Δικαιούχος ανθρωπιστικής προστασίας: κάποιος που μπορεί να λάβει ανθρωπιστική προστασία, αλλά δεν αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, επειδή δεν είναι θύμα ατομικής δίωξης στη χώρα του, αλλά εξακολουθεί να</p>

	χρειάζεται προστασία ή βοήθεια. Πρόκειται για άτομο το οποίο, εάν επαναπατριστεί, θα μπορούσε να υποστεί βία ή διώξεις.
--	---

Παράρτημα 1.2. Το γεωπολιτικό πλαίσιο της μετανάστευσης

Κατανόηση του παγκόσμιου πλαισίου των μεταναστεύσεων.

Περιεχόμενο

Στόχος	Προώθηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την παγκόσμια διάσταση των μεταναστεύσεων και τις κύριες αιτίες και διαδρομές τους.
Εργασία	
Εκκίνησης	<p>Οι ευρωπαϊκές χώρες ανέκαθεν δέχονταν πρόσφυγες, αλλά τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των ανθρώπων που αναζητούν καταφύγιο στην Ευρώπη. Το 2015 καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός αφίξεων στην Ευρώπη: λίγο πάνω από ένα εκατομμύριο άτομα. Το 17% ήταν γυναίκες και το 25% ήταν παιδιά κάτω των 18 ετών. Ο αριθμός μειώθηκε το 2016, αλλά εξακολουθεί να είναι πολύ υψηλότερος από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια. Δυστυχώς, όμως, ο αριθμός των μεταναστών που έχασαν τη ζωή τους στη θάλασσα προσπαθώντας να φτάσουν στην Ευρώπη συνέχισε να αυξάνεται.</p> <p>Από πού προέρχονται οι πρόσφυγες και γιατί μεταναστεύουν στην Ευρώπη;</p> <p>Το 84% των προσφύγων προέρχεται από τρεις χώρες που πλήττονται από τους συνεχιζόμενους πολέμους στη Μέση Ανατολή: 49% από τη Συρία, 21% από το Αφγανιστάν και 9% από το Ιράκ. Άλλοι προέρχονται από διάφορες αφρικανικές χώρες, με τους μεγαλύτερους αριθμούς από τη Νιγηρία, την Ερυθραία, τη Σομαλία και τη Γκάμπια. Υπάρχουν επίσης πρόσφυγες από άλλες χώρες, όπως το Πακιστάν, το Ιράν και η Αίγυπτος, καθώς και από χώρες της Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης.</p>

Συρία

Εμφύλιος πόλεμος από το 2011.

Πληθυσμός: 23 εκατ. πριν από τον πόλεμο, περίπου 17 εκατ. εκτιμάται ότι ήταν το 2014. 6 εκατ. πρόσφυγες, κυρίως σε καταυλισμούς στις γειτονικές χώρες (Τουρκία, Λίβανος και Ιορδανία). Πάνω από 6 εκατ. εσωτερικά εκτοπισμένοι.

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 5040 (2012), ΔΑΑ 0,594 (134).

Γλώσσες: Αραβικά(επίσημη), Κουρδικά, Τουρκμενικά (αζέρικα), Αρμενικά.

Ιράκ

Πόλεμος από το 2003.

Πληθυσμός: 37m. Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 13817,

ΔΑΑ 0,654 (121).

Γλώσσες: Αραβικά, Κουρδικά.

Αφγανιστάν

Αστάθεια και διαδοχικοί πόλεμοι από τη δεκαετία του 1970. Οι Ταλιμπάν ελέγχουν μεγάλα εδάφη.

Επιρροή της Αλ Κάιντα.

Πληθυσμός: 32m. Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 1994.

ΔΑΑ 0,465 (171).

Γλώσσες: Παστού, Νταρί.

Γκάμπια

Πληθυσμός: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 1715.

HDI 0,441 (172).

Γλώσσες: Μαντίνκα, Γουλόφ, Γαλλικά.

Νιγηρία

Μεγάλα αποθέματα πετρελαίου στο Δέλτα του Νίγηρα, αλλά φτωχές περιοχές στο Βορρά, με την Μπόκο Χαράμ να ελέγχει μεγάλες περιοχές.

Πληθυσμός: 182m. (ο μεγαλύτερος στην Αφρική) Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 6121.

ΔΑΑ 0,514 (152).

Γλώσσες: 521 γλώσσες. Αγγλικά (επίσημα και μητρικά για την πλειοψηφία του πληθυσμού).

Ερυθραία

Υποχρεωτική στρατιωτική θητεία αόριστης διάρκειας. Εκτεταμένες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Πληθυσμός: 6.4m.

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 1314.

ΔΑΑ 0,391 (186).

Γλώσσες: δεν υπάρχει επίσημη γλώσσα, η Tigrinya ομιλείται από το μισό περίπου πληθυσμό. Αραβικά, αγγλικά, ιταλικά, Afar, Beja, Kunama, Naga, Tigre.

Σομαλία

Μία από τις φτωχότερες χώρες, έλλειψη κράτους δικαίου, εδάφη που ελέγχονται από πολιτοφυλακές, συμπεριλαμβανομένης της Αλ Σαμπάμπ (τρομοκρατική ομάδα που συνδέεται με την Αλ Κάιντα) και αποσχιστικό κίνημα στο Βορρά.

Πληθυσμός: 10m.
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ: 600.
Γλώσσες: Αραβικά (και οι δύο επίσημες).

Πώς φτάνουν οι πρόσφυγες στην Ευρώπη;

Πολλοί από τους πρόσφυγες που φτάνουν στην Ευρώπη έχουν περάσει χρόνια σε καταυλισμούς στην Τουρκία, τον Λίβανο ή την Αιθιοπία. Οι κακές συνθήκες και η έλλειψη προοπτικών στους καταυλισμούς ή στις χώρες καταγωγής τους είναι μεταξύ των παραγόντων που ώθησαν τους ανθρώπους να διακινδυνεύσουν τη ζωή τους προσπαθώντας να φτάσουν στην Ευρώπη. Η πλειονότητα των προσφύγων χρησιμοποιεί τη διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου ή των Βαλκανίων. Υπάρχουν επίσης άλλες διαδρομές και παραλλαγές των κύριων διαδρομών.

Η Βαλκανική Διαδρομή:

Θαλασσίως από την Τουρκία προς τα ελληνικά νησιά (κυρίως Κω, Σάμο, Χίο, Λέσβο) και στη συνέχεια χερσαία μέσω Βόρειας Μακεδονίας, Σερβίας και Ουγγαρίας, Κροατίας ή Σλοβενίας, προς την Κεντρική, Βόρεια και Δυτική Ευρώπη.

Η διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου:

Από την ξηρά από την υποσαχάρια Αφρική στη Λιβύη και στη συνέχεια με συχνά αυτοσχέδιες και υπερφορτωμένες βάρκες από τις λιβυκές ακτές στα ιταλικά νησιά Λαμπεντούζα και Σικελία, στη Μάλτα, ή διασώζονται στη θάλασσα από ιταλικά και ευρωπαϊκά πλοία.

Η διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου χρησιμοποιείται ευρέως από μετανάστες από την υποσαχάρια Αφρική από το 2013, όταν ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος στη Λιβύη. Η απουσία κράτους δικαίου και η συνεχιζόμενη αστάθεια στη Λιβύη επέτρεψαν στα δίκτυα διακίνησης να εκμεταλλευτούν όσους κατευθύνονται προς

	<p>την Ευρώπη. Μεγάλα χρηματικά ποσά καταβάλλονται από τους πρόσφυγες (συχνά με τη συγκέντρωση όλων των πόρων της ευρύτερης οικογένειας) για να περάσουν τα σύνορα ή για μια θέση σε βάρκα. Χιλιάδες πρόσφυγες έχουν χάσει τη ζωή τους στη θάλασσα τα τελευταία χρόνια.</p>
--	---

Παράρτημα 1.3. Παράγοντες ώθησης και έλξης

Κατανόηση των διαφορετικών παραγόντων εκδίωξης και έλξης.

Περιεχόμενο

Στόχος	Πρόωθηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τους κύριους παράγοντες απομάκρυνσης από τη χώρα και προσέλκυσης σε άλλες χώρες.	
Εργασία		
Εκκίνησης	Παράγοντες ώθησης <ul style="list-style-type: none">• Αναζήτηση καλύτερων ευκαιριών• Φτώχεια• Ανεργία• Δημογραφική πίεση• Διακρίσεις μεταξύ κοινωνικών ομάδων• Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, πόλεμοι, συγκρούσεις, διώξεις, παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων• Περιβαλλοντικές, φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές	Παράγοντες έλξης <ul style="list-style-type: none">• Οικονομικές ανισότητες• Παγκοσμιοποίηση και απελευθέρωση του εμπορίου• Μείωση του πληθυσμού και γήρανση στις ευρωπαϊκές χώρες• Αίτημα για εργασία• Παρουσία μεταναστευτικών κοινοτήτων

Ευαισθητοποίηση σχετικά με το ιστορικό και την "προηγούμενη" ζωή των μαθητών σας

Περιεχόμενο

Στόχος	Να έχετε επίγνωση της πολυπλοκότητας της ιστορίας ζωής του καθενός και των διαστάσεων που σχετίζονται με το ιστορικό του.
Εργασία	
Εκκίνησης	<ul style="list-style-type: none"> Μην ζητάτε άμεσα από τους πρόσφυγες να δώσουν πληροφορίες για τον εαυτό τους, τη χώρα καταγωγής τους ή τη μεταναστευτική διαδρομή που χρησιμοποίησαν. Είναι απαραίτητο να τους καταστήσετε σαφές ότι στόχος σας είναι να προσφέρετε γλωσσική υποστήριξη: δεν έχετε κανένα ρόλο στη διαδικασία ασύλου. Ωστόσο, οι πρόσφυγες μπορούν να παρέχουν πληροφορίες κατά τη διάρκεια των γλωσσικών δραστηριοτήτων (π.χ. κατά τη διάρκεια μιας ομαδικής συζήτησης ή κατά την εργασία που θα πραγματοποιήσουν για κοινές δραστηριότητες). Μπορείτε να ζητήσετε πληροφορίες από το προσωπικό του ιδρύματος ή του οργανισμού που διαχειρίζεται το καμπ/τη δομή φιλοξενίας ή από το προσωπικό που παρέχεται από τους κύριους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως, για παράδειγμα, οι πολιτισμικοί διαμεσολαβητές, οι κοινωνικοί λειτουργοί ή οι ψυχολόγοι. Διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με τη δηλωθείσα εθνικότητα των προσφύγων με τους οποίους θα συνεργαστείτε και ίσως ακόμη και πρόσθετες πληροφορίες. Να θυμάστε, ωστόσο, ότι ενδέχεται να μην είναι σε θέση να μοιραστούν πληροφορίες μαζί σας λόγω της υποχρέωσης εμπιστευτικότητας που επιβάλλει ο θεσμός ή το επάγγελμά τους. Μπορείτε να κάνετε τη δική σας έρευνα στο Διαδίκτυο και στις εφημερίδες. Ωστόσο, αποφύγετε τις γενικεύσεις: μην νομίζετε ότι αυτά που βρίσκετε ισχύουν αυτόματα για τα μέλη της ομάδας σας. Αν είναι δυνατόν, ελέγξτε την αξιοπιστία των πηγών που χρησιμοποιείτε και συγκρίνετε αυτά που διαβάζετε με πληροφορίες από άλλες πηγές. <p>Ορισμένες πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη</p> <p>A. Η κατάσταση στη χώρα προέλευσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> Από ποιες χώρες προέρχονται οι πρόσφυγες;

- Εάν υπάρχουν σημαντικές περιφερειακές διαφορές στις χώρες τους, από ποια περιοχή προέρχονται;
- Προέρχονται από μεγάλες πόλεις ή αγροτικές περιοχές;
- Ποιες γλώσσες ομιλούνται στην περιοχή προέλευσής τους;
- Ποιες είναι οι κύριες θρησκευτικές ομάδες στη χώρα τους και σε ποια ομάδα ανήκουν;
- Ανήκουν στην πλειοψηφία ή σε εθνική μειονότητα στη χώρα τους; Είναι οι μικτοί γάμοι δυνατοί / ασυνήθιστοι / συνηθισμένοι; Επιτρέπονται ή δημιουργούν προβλήματα;
- Πώς ήταν η καθημερινή τους ζωή πριν εγκαταλείψουν τη χώρα καταγωγής τους;
- Πώς οργανώνονται οι οικογένειες στις χώρες τους; Γενικά, σε ποια ηλικία παντρεύονται; Σε ποια ηλικία ένα άτομο θεωρείται ενήλικο;
- Πώς είναι οργανωμένο το εκπαιδευτικό σύστημα στη χώρα προέλευσης; Πήγαν σχολείο; Εάν ναι, μέχρι ποιο επίπεδο εκπαίδευσης;
- Έχουν ακόμη οικογένεια στη χώρα τους; Αν ναι, έχουν επαφή με μέλη της οικογένειας / θα ήθελαν να επανασυνδεθούν μαζί τους;

B. Τα αίτια της μετανάστευσης

- Απόδραση από τον πόλεμο ή τις διώξεις;
- Θέλουν να αποφύγουν τη στρατιωτική θητεία;
- Να αποφύγουν έναν αναγκαστικό γάμο;
- Προβλήματα με την οικογένεια;
- Ακραία φτώχεια και έλλειψη προοπτικών;
- Η μετανάστευση στην Ευρώπη είναι κάτι που επιθυμεί η οικογένεια για να βοηθήσει όσους μένουν στην πατρίδα;
- Θέλουν να επανενωθούν με μέλη της οικογένειας ή της κοινότητας που είχαν μεταναστεύσει στην Ευρώπη και να βρουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης;

C. Οι μεταναστευτικές διαδρομές που χρησιμοποιούνται

- Έχουν περάσει οι πρόσφυγες χρόνο σε καταυλισμό προσφύγων σε χώρα που συνορεύει με τη χώρα καταγωγής τους; Εάν ναι, για πόσο χρονικό διάστημα; Πού βρίσκεται; Υπό ποιες συνθήκες;
- Από ποιες χώρες πέρασαν;
- Υπήρχαν μεγαλύτερες στάσεις στο δρόμο; (κέντρο κράτησης, καταυλισμός προσφύγων που διοικείται από ανθρωπιστική οργάνωση ή στη χώρα όπου έμειναν για να βρουν δουλειά προκειμένου να πληρώσουν για το επόμενο μέρος του ταξιδιού κ.λπ.)
- Έχουν ξεκινήσει ένα θαλάσσιο ταξίδι; Πώς ήταν αυτή η εμπειρία;
- Πώς οργανώθηκε το ταξίδι τους; (μεμονωμένα, με μια ομάδα από την ίδια κοινότητα, πλήρωσαν διακινητές για να περάσουν τα σύνορα ή να επιβιβαστούν, κ.λπ.)

D. Η διαδρομή εντός της Ευρώπης

	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιο ήταν το σημείο εισόδου στην Ευρώπη; Πώς ήταν η εμπειρία της πρώτης τους επαφής; • Από ποιες άλλες ευρωπαϊκές χώρες ταξίδεψαν για να φτάσουν στον σημερινό προορισμό τους; • Ταξίδεψαν μόνοι τους, με την οικογένειά τους ή με μια μεγαλύτερη ομάδα που σχηματίστηκε πριν ή ίσως μετά την άφιξή τους στην Ευρώπη; • Έχουν ζητήσει άσυλο/διεθνή προστασία; Σε ποια χώρα; • Είναι η χώρα στην οποία βρίσκονται σήμερα ο τελικός τους προορισμός ή είναι απλώς χώρα διέλευσης; • Ποια χώρα είναι ο τελικός τους προορισμός και γιατί; <p>Σε περίπτωση που εσείς ή/και κάποια μέλη της οικογένειάς σας έχουν βιώσει μια μεταναστευτική εμπειρία, σκεφτείτε τις πτυχές που αναφέρονται παραπάνω, ξεκινώντας από τη δική σας/τους οπτική γωνία.</p> <p>Ένας προβληματισμός αυτού του τύπου θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε ποια είναι τα κίνητρα, τα ενδιαφέροντα και οι προτεραιότητες των προσφύγων μέσα στην ομάδα "σας" και ποια επιχειρήματα θα θελήσουν πιθανώς να συζητήσουν και ποια θα θελήσουν να αποφύγουν κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων γλωσσικής υποστήριξης.</p>
--	--

Πρώτα βήματα για την οικοδόμηση μιας θετικής διδακτικής σχέσης

Περιεχόμενο

<p>Στόχος</p>	<p>Να αρχίσετε να γνωρίζετε καλύτερα και να θέσετε τα θεμέλια για μια θετική και εμπιστευτική σχέση.</p>
<p>Εργασία Εκκίνησης</p>	<p>Βεβαιωθείτε ότι το εργασιακό κλίμα είναι πάντα φιλικό, υποστηρικτικό και προσπαθεί να ενισχύει τα δυνατά σημεία των προσφύγων, φροντίζοντας ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζουν τις δεξιότητές τους να μην μοιάζει με εξετάσεις.</p> <p>Ξεκινήστε με μια απλή συζήτηση</p> <p>Είναι πάντα καλό να ξεκινάτε με μια απλή συζήτηση. Στη συνέχεια, αν έχετε χρόνο και σας φαίνεται σκόπιμο, μπορείτε να ζητήσετε να διαβάσετε κάτι και να γράψετε (γενικά είναι σκόπιμο να αφήσετε το γράψιμο για το τέλος).</p> <p>Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι πολλά μέλη της ομάδας μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μιλούν πολλές γλώσσες, • μιλούν μια γλώσσα, αλλά να μην μπορούν να τη γράψουν, • έχουν ελάχιστη ή καθόλου επίσημη μαθησιακή εμπειρία: μπορεί επομένως να αισθάνονται άβολα να απαντούν σε ερωτήσεις που αφορούν την εκπαίδευσή τους, • μην εκπαιδεύονται στη μητρική τους γλώσσα, • ξέρουν να διαβάζουν και να γράφουν πολύ καλά στη γλώσσα τους, αλλά δεν γνωρίζουν καθόλου το λατινικό αλφάβητο, • να διαθέτουν υψηλά επαγγελματικά προσόντα. <p>Μην κάνετε υποθέσεις</p> <p>Είναι σημαντικό να μην θεωρούμε δεδομένη την παιδεία, τη σχολική εκπαίδευση, τα προσόντα ή την εργασιακή εμπειρία των προσφύγων: επομένως, είναι καλό να κάνετε πάντα ερωτήσεις με ευαισθησία και διακριτικότητα. Για παράδειγμα, πριν κάνετε οποιαδήποτε ερώτηση σχετικά με την εκπαίδευση, μπορείτε να ρωτήσετε "Πήγατε σχολείο;". Κάποιος μπορεί να έχει παρακολουθήσει μόνο το δημοτικό σχολείο ή να έχει διακόψει το γυμνάσιο. Πριν κάνετε ερωτήσεις σχετικά με τα πιστοποιητικά σπουδών, τα πτυχία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή τα πανεπιστημιακά πτυχία, μπορείτε να ρωτήσετε "Πόσα χρόνια έχετε σπουδάσει; Σε ποια ηλικία τελειώσατε το σχολείο; "</p>

Σεβασμός της ιδιωτικής ζωής

Καλό είναι να γνωρίζετε πώς να επιλέξετε τι είναι κατάλληλο να ρωτήσετε τους πρόσφυγες, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την ιδιωτική τους ζωή. Για παράδειγμα, το να τους ρωτήσετε αν σκοπεύουν να μείνουν στη χώρα ή όχι, αν αναζητούν εργασία ή αν θέλουν να δεσμευτούν για την εκμάθηση της τοπικής γλώσσας, μπορεί να είναι ακατάλληλο. Εάν έχετε αμφιβολίες, μην ρωτάτε! Είναι επίσης σημαντικό να δίνετε χρόνο στους συμμετέχοντες να απαντήσουν στις ερωτήσεις και να αφήνετε πάντα την ευκαιρία να τις θέσουν οι ίδιοι.

Αλληλεπίδραση με απλό τρόπο

Αν έχετε κοινή γλώσσα με τους πρόσφυγες, χρησιμοποιήστε την για να διευκολύνετε την επικοινωνία. Για παράδειγμα, μπορεί να είναι χρήσιμη για να εξηγήσετε τι σκοπεύετε να κάνετε και γιατί. Αν, από την άλλη πλευρά, δεν υπάρχει κοινή γλώσσα και οι συμμετέχοντες είναι αρχικού επιπέδου γνώστες της αγγλικής γλώσσας, σας συνιστούμε να χρησιμοποιείτε πάντα σύντομες και απλές προτάσεις. Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε χειρονομίες, επαναλήψεις ή να επαναδιατυπώσετε ορισμένες προτάσεις.

"Γεια σας! Είμαι ο _____ Είμαι εθελοντής. Θέλω να σας βοηθήσω με τα αγγλικά".

Μπορείτε να ξεκινήσετε με μερικές βασικές ερωτήσεις και να αναπτύξετε τη συζήτηση αργότερα, μόνο όταν είστε βέβαιοι ότι οι συμμετέχοντες αρχίζουν να κατανοούν τα μηνύματα. Σας προτείνουμε να κάνετε μία ερώτηση κάθε φορά, όπως στο ακόλουθο παράδειγμα:

"Το όνομά μου είναι _____, πώς σε λένε;"

"Έρχομαι από το _____, εσύ από πού έρχεσαι;"

"Μιλώ _____ και λίγο _____, ποιες γλώσσες μιλάτε;"

Χρήση εικόνων για την επικοινωνία

Αν δεν είστε ακόμα σίγουροι για τις δεξιότητες των προσφύγων στην ομιλία και την ακρόαση στα αγγλικά, χρησιμοποιήστε απλές εικόνες που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή: μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να πλαισιώσουν τις ανοιχτές ερωτήσεις που θα τεθούν στη συνέχεια για να ενθαρρύνουν την επικοινωνία. Αυτό θα σας βοηθήσει να ανακαλύψετε τις ικανότητες των συμμετεχόντων στην αγγλική γλώσσα. Για παράδειγμα:

"Πρόκειται για μια αγορά / ένα σχολείο κ.λπ. Τι βλέπεις; Τι συμβαίνει σε αυτή την εικόνα;"

"Πώς λέγονται στα αγγλικά;"

"Μπορείς να μου μιλήσεις για / να μου περιγράψεις το _____;"

Ανακαλύψτε τις άμεσες προτεραιότητες

Σας προτείνουμε να κάνετε στους πρόσφυγες κάποιες απλές ερωτήσεις για τον εαυτό τους και τις προτεραιότητές τους στην εκμάθηση της γλώσσας, έχοντας ως βοήθημα και πάλι, αν χρειαστεί, εικόνες που δείχνουν κάποιες καθημερινές ανάγκες, όπως τροφή, ένδυση, υγεία, περίθαλψη, ενημέρωση, εκπαίδευση, κατάρτιση κ.λπ.

Ελέγξτε τη διαθεσιμότητά τους

Συνιστούμε επίσης να ελέγχετε πάντα τη διαθεσιμότητα των προσφύγων να παρακολουθήσουν δραστηριότητες γλωσσικής υποστήριξης και να ελέγχετε τι χρειάζονται για να το κάνουν. Για παράδειγμα, οι γονείς με παιδιά θα μπορούν να συμμετέχουν μόνο εάν υπάρχουν διαθέσιμες εγκαταστάσεις όπου μπορούν να αφήσουν τα παιδιά ή εάν υπάρχει η δυνατότητα να μείνουν μαζί τους κατά τη διάρκεια των συναντήσεων.

Χρήση εικόνων

Μπορείτε εύκολα να βρείτε πολλές φωτογραφίες σε εφημερίδες ή περιοδικά που μπορούν να σας βοηθήσουν να δημιουργήσετε ένα αρχείο, μια πολύ χρήσιμη πηγή.

Για τους αρχάριους μαθητές, συνιστούμε επίσης τη χρήση πραγματικών αντικειμένων ή πολύ απλών φωτογραφιών με ένα μόνο θέμα, ώστε να μην δημιουργούνται αμφιβολίες σχετικά με το νόημά τους.

Να έχετε πάντα κατά νου τη διαπολιτισμική διάσταση και να αποφεύγετε τη χρήση εικόνων που μπορεί να προσβάλλουν ή να ενοχλούν πρόσφυγες με διαφορετικό πολιτισμικό και θρησκευτικό υπόβαθρο.

Δώστε στους μαθητές σας τα εργαλεία για να παρουσιάσουν τον εαυτό τους και να ξεκινήσουν μια αλληλεπίδραση.

Περιεχόμενο

Στόχος	Επιτρέψτε στους μαθητές σας να αποκτήσουν τη βασική γλώσσα για αυτοπαρουσίαση
Εργασία Εκκίνησης	<p>Επικοινωνιακές καταστάσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συστήνεστε, να μπορείτε να πείτε το όνομά σας γράμμα προς γράμμα και να ξέρετε πώς να το προφέρετε. • Μιλήστε για τον εαυτό σας, τη ζωή σας κ.λπ. <p>Υλικά</p> <ul style="list-style-type: none"> • Α) Παράδειγμα κειμένου παρουσίασης • Β) Πίνακας με ορισμένες βασικές εκφράσεις που σχετίζονται με την παρουσίαση <p>Γλωσσικές δραστηριότητες</p> <p><u>Δραστηριότητα 1</u></p> <p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφερθούν στους διάφορους τρόπους παρουσίασης του εαυτού τους στη γλώσσα και τον πολιτισμό τους, για παράδειγμα ρωτώντας: "Ποιες πληροφορίες είναι σημαντικές όταν μιλάτε για τον εαυτό σας;". Θυμηθείτε να δίνετε πάντα αξία και εκτίμηση στις συνεισφορές των διαφόρων συμμετεχόντων.</p> <p><u>Δραστηριότητα 2</u></p> <p>Διαβάστε δυνατά το κείμενο (Α). Στη συνέχεια, ελέγξτε την κατανόηση με ερωτήσεις όπως: "Πόσο χρονών είναι η Adebba; Από πού κατάγεται; Πότε γεννήθηκε; Πού ζει;". Συνεχίζει με άλλα παραδείγματα.</p> <p><u>Δραστηριότητα 3</u></p> <p>Χρησιμοποιήστε τον πίνακα (Β): εκτυπώστε τον και κόψτε τον και, στη συνέχεια, τοποθετήστε τις πληροφορίες που κόψατε με αυτόν τον τρόπο ανακατεμένες στον πίνακα. Στη συνέχεια ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αντιστοιχίσουν τις φράσεις-κλειδιά με τους έντονους τίτλους.</p>

Στη συνέχεια, με τη σειρά, ρωτήστε: "Ποιο είναι το όνομά σου; Πού γεννήθηκες; Από πού είσαι;" Συνεχίστε με άλλα παραδείγματα.

Τέλος, ζητήστε τους να καταγράψουν τις απαντήσεις τους.

Δραστηριότητα 4

Δώστε ένα απλό πρότυπο διαλόγου, όπως το ακόλουθο:

- *A. Γεια σας, ονομάζομαι Andrea Volpi. Είμαι η γειτόνισσά σας.*
- *B. Γεια σας, το όνομά μου είναι Mir Samir.*
- *A. Συγγνώμη, μπορείτε να επαναλάβετε;*
- *B. Mir Samir: M, I, R - μετά S, A, M, I, R*
- *A. Χάρηκα για τη γνωριμία!*

Ελέγξτε την κατανόηση και, στη συνέχεια, οργανώστε ένα παιχνίδι ρόλων χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες του πίνακα δραστηριοτήτων 3.

Στη συνέχεια, καλέστε τους πρόσφυγες να φανταστούν να συναντούν ανθρώπους σε ένα μέρος που τους αρέσει και οργανώστε παιχνίδια ρόλων. Αφήστε τους πάντα χρόνο για να προετοιμαστούν. Στο πρώτο παιχνίδι ρόλων, αναλαμβάνετε το ρόλο του A. Στη συνέχεια, βάλτε τους συμμετέχοντες να εργαστούν σε ζευγάρια - A και B - σύμφωνα με το συγκεκριμένο μοντέλο. Θυμηθείτε να εστιάσετε την προσοχή σας στην προφορά του ονόματος γράμμα προς γράμμα και στις βασικές εκφράσεις για να ζητήσετε από κάποιον να επαναλάβει κάτι.

Ορισμένες ιδέες για μαθητές με χαμηλό προφίλ αλφαριθμητισμού

Καλέστε τους μαθητές να πουν κάτι για τον εαυτό τους, για παράδειγμα λέγοντας τη φράση "Το όνομά μου είναι".

- Γράψτε την πρόταση που μόλις ακούσατε σε μια λωρίδα χαρτί, χρησιμοποιώντας μεγάλα γράμματα και κατά προτίμηση με ΚΕΦΑΛΑΙΑ.
- Διαβάστε την πρόταση δυνατά, αρκετές φορές, δείχνοντας κάθε λέξη που λέτε.
- Στη συνέχεια, καλέστε τους συμμετέχοντες να την επαναλάβουν, πάντα δυνατά, πρώτα μαζί σας και στη συνέχεια μόνοι τους.

Έπειτα, κόψτε την πρόταση σε διάφορα κομμάτια και ζητήστε τους να τα βάλουν στη θέση τους με την ακριβή σειρά και, στη συνέχεια, αφήστε τους να διαβάσουν ολόκληρη την πρόταση ξανά, ακόμα δυνατά.

Τέλος, επαναλάβετε την ίδια διαδικασία χρησιμοποιώντας μια παρόμοια πρόταση ή μια νέα πρόταση σε κάθε περίπτωση σχετική με την παρουσίαση, όπως: "Είμαι από το".

Δείγμα υλικών

A)

Το όνομά μου είναι Adebba Desta. Είμαι είκοσι εννέα ετών. Γεννήθηκα στην Αιθιοπία, στην Αντίς Αμπέμπα, στις 5 Μαρτίου 1988. Είμαι παντρεμένη εδώ και 4 χρόνια και έχω δύο παιδιά: ένα 3 ετών και ένα 4 ετών. Ζούμε εδώ στην Ιταλία εδώ και έξι μήνες. Ο σύζυγός μου είναι μηχανικός. Εγώ δεν έχω ακόμη δουλειά.

B)

Όνομα	Το όνομά μου είναι Carol
Εθνικότητα	Είμαι Αγγλίδα
Τόπος γέννησης	Γεννήθηκα στο Ρίτμοντ
Οικογενειακή κατάσταση	Είμαι παντρεμένη
Ηλικία	Είμαι 36 ετών
Ημερομηνία γέννησης	Γεννήθηκα στις 5 Μαΐου του 1985
Επικοινωνία	Το e-mail μου είναι carol.brown@gmail.com
Επάγγελμα	Είμαι δασκάλα

Καλύτερη κατανόηση των γλωσσικών πόρων των μαθητών σας

Περιεχόμενο

Στόχος	Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών
Εργασία	
Εκκίνησης	

Για να συγκεντρώσετε πληροφορίες σχετικά με τις δεξιότητες των προσφύγων, μπορεί να είναι χρήσιμο να κάνετε ερωτήσεις όπως οι παρακάτω.

Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις σχετικά με τις γλώσσες που γνωρίζετε και τις δεξιότητές σας γενικά. Οι απαντήσεις σας θα με βοηθήσουν να προετοιμάσω και να οργανώσω καλύτερα τις γλωσσικές μας δραστηριότητες.

Πώς σε λένε; _____

Ποια γλώσσα (ή ποιες γλώσσες) μιλάτε συνήθως στην οικογένειά σας;

Μπορούμε να ακούσουμε μερικές προτάσεις στη γλώσσα σας; (Μια παροιμία, ένα ευχαριστώ, ένα μικρό ποίημα, ένα τραγούδι...)

Μπορείτε να μας πείτε πώς γράφεται στη γλώσσα σας; Μπορείτε να μας γράψετε μερικές λέξεις στη γλώσσα σας, όπως το όνομά σας, το επώνυμό σας, το όνομα της χώρας από την οποία κατάγεστε ή όπου γεννηθήκατε; (Σε αυτή την περίπτωση είναι σημαντικό να εξακριβωθεί ότι η μητρική γλώσσα του συμμετέχοντα έχει επίσης γραπτή μορφή).

Μπορείτε να μας πείτε πώς προφέρεται το όνομά σας και το όνομα των παιδιών σας;

Ποιες άλλες γλώσσες γνωρίζετε; Πού / Πώς / Υπό ποιες συνθήκες μάθατε αυτές τις γλώσσες;

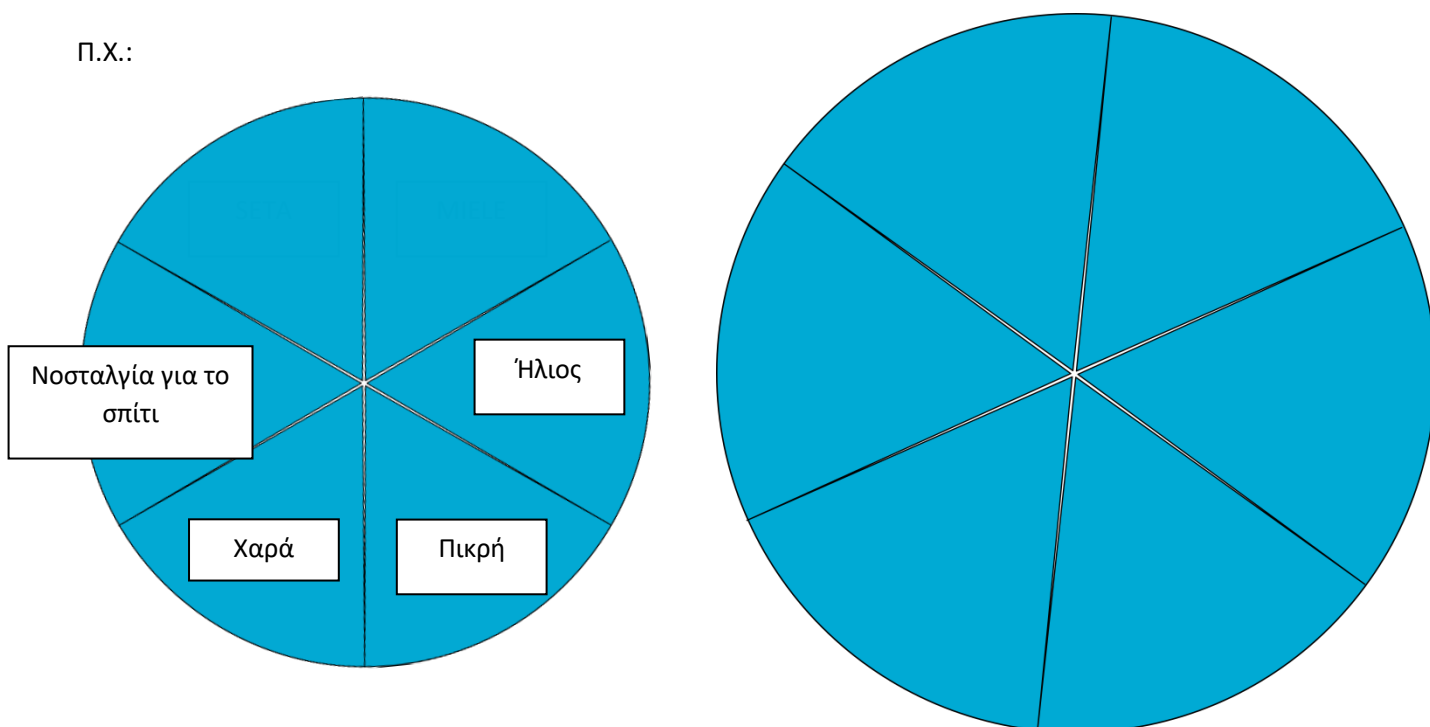
Γλώσσα	Ποιες γλώσσες γνωρίζετε;		
	Λίγο	Αρκετά καλά	Πολύ καλά

Ζωγραφίστε έναν τροχό σαν αυτόν, αναφέροντας τη γεύση ή το συναίσθημα που συνδέετε με κάθε γλώσσα που γνωρίζετε.

Εισάγετε τις γλώσσες στον τροχό

Π.Χ.:

	Όχι	Πολύ λίγο	Λίγο	Αρκετά
Καταλαβαίνετε όταν μιλάνε άλλοι αγγλικά;				
Μιλάτε αγγλικά;				
Μπορείτε να διαβάσετε αγγλικά;				
Καταλαβαίνετε αγγλικά από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο;				
Μπορείτε να γράψετε αγγλικά;				
Στα αγγλικά μπορείτε να...	Με δυσκολία		Αρκετά εύκολα	
Μιλήσετε στο τηλέφωνο				
Απαντήσετε σε ερωτήσεις				
Δώσετε εξηγήσεις				
Εκφράσετε απόψεις και συναισθήματα				

Συμπληρώσετε έντυπα και ερωτηματολόγια;		
Γράψετε σύντομα μηνύματα (π.χ. SMS / Whatsapp)		

Σας αρέσει η αγγλική γλώσσα; _____

Υπάρχει μια αγγλική λέξη που σας αρέσει ιδιαίτερα;

Υπάρχει μια αγγλική λέξη που δεν σας αρέσει καθόλου;

Σας αρέσει να μαθαίνετε μόνοι σας;

Όταν μαθαίνετε μια γλώσσα ...	Ναι	Όχι
Διαβάζετε;		
Βλέπετε τηλεόραση;		
Μαθαίνετε τις λέξεις απ' έξω;		
Μαθαίνετε τραγούδια;		
Αντιγράφετε κείμενα;		
Μελετάτε με ένα βιβλίο γραμματικής;		
Μαθαίνετε γλώσσα με φίλους;		
Μαθαίνετε τη γλώσσα με τους συμπατριώτες σας που ζουν ήδη στην Αγγλία;		
Κάνετε ερωτήσεις και ζητάτε εξηγήσεις;		
Μεταφράζετε στη γλώσσα σας;		
Κρατάτε σημειώσεις στο βιβλίο σας ή στο smartphone σας;		

Πήγατε σχολείο όταν ήσασταν παιδί; _____

Πόσο καιρό/ πόσα χρόνια πήγατε σχολείο; _____

Εργαστήκατε στη χώρα σας; _____

Τι είδους δουλειά κάνατε; _____

Παρακολουθήσατε μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης; Πόσο καιρό;

Για ποιο επάγγελμα; _____

Καλύτερη κατανόηση των γλωσσικών πόρων των μαθητών σας

Περιεχόμενο

<p>Στόχος</p>	<p>Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών</p>
<p>Εργασία Εκκίνησης</p>	<p>Καθορισμός του γλωσσικού προφίλ των προσφύγων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάντε σε κάθε πρόσφυγα τις ακόλουθες 10 ερωτήσεις • Χρησιμοποιήστε το έντυπο στη σελίδα 2 για να καταγράψετε τις απαντήσεις, αναφέροντας σε αυτό τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που συλλέχθηκαν χάρη στη χρήση άλλων εργαλείων. • Πριν κάνετε τις ερωτήσεις, εξηγήστε γιατί το κάνετε ("Αυτό δεν είναι διαγώνισμα. Χρειάζομαι αυτές τις πληροφορίες για να οργανώσω καλύτερα τις γλωσσικές μας δραστηριότητες"). • Εάν οι συμμετέχοντες δεν μιλούν αγγλικά ή δεν έχουν αρκετή αυτοπεποίθηση για να το κάνουν, δοκιμάστε να χρησιμοποιήσετε άλλη γλώσσα. • Ακόμα και αν γνωρίζουν αγγλικά, καλό είναι να μιλάτε καθαρά και αργά. • Δεν είναι απαραίτητο να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις: αποφύγετε ιδίως εκείνες που μπορεί να είναι ακατάλληλες για τους πρόσφυγες. • Σε κάθε περίπτωση, να έχετε πάντα κατά νου ότι οι πληροφορίες που παρέχουν οι μαθητές σχετικά με τις γλωσσικές τους δεξιότητες προέρχονται από αυτοαξιολόγηση: η πραγματική ικανότητα μπορεί επομένως να μην αντιστοιχεί στις αντιληπτές αντιλήψεις. • Επίσης, για την επικαιροποίηση του εντύπου θα ήταν χρήσιμο, όπου είναι δυνατόν, να μοιραστείτε τις πληροφορίες που συλλέγονται με άλλα άτομα, όπως άλλους εθελοντές ή διαμεσολαβητές. <ol style="list-style-type: none"> 1. Μιλάτε αγγλικά; 2. Ποια γλώσσα προτιμάτε να μιλάτε; 3. Πώς σε λένε; Πόσο χρονών είσαι;

	<p>4. Από πού είσαι;</p> <p>5. Βρίσκεστε στην χώρα με την οικογένειά σας;</p> <p>6. Τι δουλειά μπορείτε να κάνετε; Μπορείτε να μου πείτε λίγα λόγια για τη δουλειά που κάνατε;</p> <p>7. Τι σας αρέσει να κάνετε; Μπορείτε να μου πείτε λίγα λόγια για τα ενδιαφέροντά σας;</p> <p>8. Μπορείτε να μου πείτε λίγα λόγια για τις σπουδές σας;</p> <p>9. Τι γλώσσες μιλάτε;</p> <p>10. Τι μπορείτε να κάνετε σε αυτές τις γλώσσες (να γράφετε, να ακούτε, να διαβάζετε, να μιλάτε, να συζητάτε);</p>
--	---

Γλωσσικό προφίλ

Όνομα και επώνυμο				
Φύλο	A	Θ	Ηλικία	Εθνικότητα
Βρίσκεται στη χώρα μαζί με άλλα μέλη της οικογένειας;			Ναι	Όχι
Επαγγελματική εμπειρία, ενδιαφέροντα, εκπαίδευση / διδασκαλία				
Μπορεί να διαβάζει και να γράφει στη γλώσσα του/της;			Ναι	Όχι
Γενική ικανότητα στην αγγλική γλώσσα			Αρχάριοι	Βασικό
			Περισσότερο από τα βασικά	
Αλφαριθμητισμός			Αναλφάβητοι	Αμυδρά εγγράμματοι
			Εγγράμματοι	
Μητρική/ες γλώσσα/ες				
Άλλες γλώσσες				

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	 Προφορική συζήτηση	 Παραγωγή προφορικού λόγου	 Ακρόαση	 Ανάγνωση	 Γραφή

Παράρτημα 1.9. Το πολύγλωσσο πορτρέτο

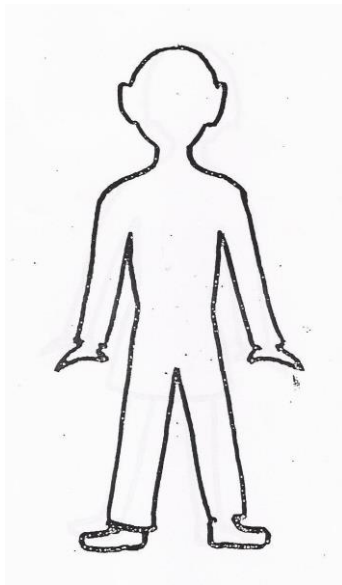

Καλύτερη κατανόηση των γλωσσικών πόρων των μαθητών σας.

Περιεχόμενο

Στόχος	Αποκτήστε επίγνωση του γλωσσικού υπόβαθρου των μαθητών σας.
Εργασία	
Εκκίνησης	<p>Η έννοια του "γλωσσικού ρεπερτορίου" αναφέρεται στο γεγονός ότι όλα τα άτομα είναι δυναμικά ή στην πραγματικότητα πολύγλωσσα: είναι ικανά να επικοινωνούν σε περισσότερες από μία γλώσσες. Το πολύγλωσσο πορτρέτο είναι ένας τρόπος για να γίνει ορατό το γλωσσικό ρεπερτόριο ενός ατόμου: η γυναίκα που έφτιαξε το παρακάτω παράδειγμα χρησιμοποίησε διάφορα χρώματα (κόκκινο, πορτοκαλί, μωβ και μπλε) για να τονίσει τις γλώσσες που είναι σε θέση να χρησιμοποιεί.</p> <p>κόκκινο = παντζάμπι</p> <p>πορτοκαλί = γερμανικά</p> <p>μωβ = αγγλικά</p> <p>μπλε = hindi</p> <p>Κάθε φορά που αποκτούμε μια νέα γλώσσα πρέπει να αναδιοργανώνουμε το ρεπερτόριό μας και να βρίσκουμε χώρο γι' αυτήν, ανάλογα με τις καταστάσεις και τους ανθρώπους με τους οποίους χρησιμοποιούμε αυτή τη νέα γλώσσα,</p>

Δημιουργήστε το πολύγλωσσο πορτρέτο του εκπαιδευτικού

Σχεδιάστε ένα σχήμα όπως αυτό που φαίνεται στην προηγούμενη σελίδα και δημιουργήστε το πολύγλωσσο πορτρέτο σας, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα σημεία:

- πρόκειται για μια αυθόρμητη, διαισθητική δραστηριότητα που πρέπει να ολοκληρωθεί γρήγορα. Θα αφιερώσετε χρόνο για να σκεφτείτε μόνο αφού ολοκληρώσετε το πορτρέτο.
- περιλαμβάνει όλες τις γλωσσικές ποικιλίες: οι διάλεκτοι είναι εξίσου σημαντικές με τις επίσημες γλώσσες,
- το γλωσσικό επίπεδο δεν είναι σημαντικό. Αν γνωρίζετε έστω και μία λέξη σε μια γλώσσα, αξίζει να την επισημάνετε,
- αν προτιμάτε, μπορείτε να γράψετε τα ονόματα των διαφόρων γλωσσών στην εικόνα, αντί να τα επισημάνετε με χρώματα.

Όταν ολοκληρώσετε το πολύγλωσσο πορτρέτο σας, δείτε τις ακόλουθες ερωτήσεις, ενδεχομένως συζητώντας τις με έναν συνάδελφο.

- Σε ποια πλαίσια χρησιμοποιείτε τις διάφορες γλώσσες (στην οικογένεια, με φίλους, στη δουλειά κ.λπ.);
- Ποια από τις γλώσσες που γνωρίζετε εκτιμάται περισσότερο στην κοινότητά σας;
- Μιλάτε μια γλώσσα ή διάλεκτο που δεν έχει την ίδια σημασία με τις άλλες;
- Γιατί πιστεύετε ότι ορισμένες γλώσσες έχουν υψηλότερο κύρος από άλλες;
- Πώς είναι δυνατόν οι άνθρωποι που προέρχονται από αφρικανικές χώρες, αν και μιλούν άπταιστα μερικές φορές ακόμη και έξι ή επτά γλώσσες, να θεωρούνται αμόρφωτοι, ενώ οι άνθρωποι που μιλούν άπταιστα δύο ή τρεις ευρωπαϊκές γλώσσες θεωρούνται συνήθως υψηλά μορφωμένοι;

- Υπάρχουν καταστάσεις στις οποίες, όταν επικοινωνείτε με άλλους ανθρώπους, αλλάζετε από τη μία γλώσσα στην άλλη;

Δημιουργήστε το πολύγλωσσο πορτρέτο των μαθητών

Αφού δείξετε στους συμμετέχοντες το παράδειγμα της προηγούμενης σελίδας, ζητήστε τους να σχεδιάσουν ένα κενό σχήμα για να δημιουργήσουν το δικό τους πολυγλωσσικό πορτρέτο.

- Παρουσιάστε την εργασία ως μια αυθόρμητη και διαισθητική δραστηριότητα και εξηγήστε ότι αργότερα θα υπάρξει χρόνος για να σκεφτούν σχετικά με αυτό που δημιούργησαν.
- Ενθαρρύνετε τους να συμπεριλάβουν όλες τις γλωσσικές ποικιλίες: οι διάλεκτοι είναι εξίσου σημαντικές με τις επίσημες γλώσσες.
- Εξηγήστε τους ότι το επίπεδο ικανότητας δεν είναι σημαντικό. Η γνώση έστω και μιας λέξης σε μια γλώσσα είναι αρκετή για να την κάνει ορατή.
- Ξεκαθαρίστε τους ότι, αν το προτιμούν, μπορούν να γράψουν το όνομα των γλωσσών στην εικόνα αντί να τη χρωματίσουν.

Αφού αφήσετε όλους τους πρόσφυγες να ολοκληρώσουν τα πορτρέτα τους, σχηματίστε ζευγάρια ώστε να μιλήσουν μεταξύ τους για τα διάφορα ρεπερτόρια που προέκυψαν, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις.

- Πού χρησιμοποιούνται οι διάφορες γλώσσες (στην οικογένεια, με φίλους, στη δουλειά κ.λπ.);
- Ποιες γλώσσες είναι σημαντικές / σεβαστές στις διάφορες κοινότητες;
- Μήπως μιλούν μια γλώσσα ή διάλεκτο που δεν τυγχάνει του ίδιου σεβασμού;
- Υπάρχουν καταστάσεις στις οποίες χρησιμοποιούν ταυτόχρονα πολλές γλώσσες για να επικοινωνήσουν με άλλους ανθρώπους;

Καλύτερη κατανόηση του θρησκευτικού υπόβαθρου των μαθητών σας

Περιεχόμενο

<p>Στόχος</p>	<p>Να αποκτήσουν καλύτερη γνώση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τις θρησκείες και τις σχετικές προκαταλήψεις</p>
<p>Εργασία</p>	<p>Εκκίνησης</p>
	<p>Πώς να αντιμετωπίσετε τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η θρησκεία πρέπει να θεωρηθεί ως κοινωνικό προϊόν του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι σκέφτονται, μιλούν και ενεργούν: είναι σημαντικό να δούμε τη θρησκεία ως ένα ανθρώπινο, κοινωνικό, ιστορικό και πολιτισμικό φαινόμενο που βρίσκεται πάντα "σε κίνηση", πάντα σε κατάσταση ρευστότητας και αλλαγής. • Η θρησκεία δεν είναι ένα "πράγμα", οι σχηματοποιήσεις πρέπει να αποφεύγονται. • Πρέπει πάντα να εξετάζουμε προσεκτικά τις λέξεις που χρησιμοποιούμε για να μιλήσουμε για τη θρησκεία: ο τρόπος που μιλάμε για τα πράγματα τα κάνει αυτό που είναι. <p>Ισλάμ</p> <p>Πώς να αντιμετωπίσετε τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρώτα απ' όλα, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε το γεγονός ότι όλοι οι μουσουλμάνοι δεν είναι ίδιοι. Το Ισλάμ είναι, όπως και κάθε άλλη θρησκεία, ποικίλο και πολύπλοκο. • Η εικόνα που δίνουν τα μέσα ενημέρωσης ότι πρόκειται για μια ομάδα βίαιων και επικίνδυνων ανθρώπων δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. • Για να αντιμετωπιστούν τα στερεότυπα για το Ισλάμ, μπορεί να είναι χρήσιμο να μελετηθούν μειονοτικές ομάδες (π.χ. Σούφι) ή να δοθεί έμφαση σε άλλα θέματα εκτός από την τρομοκρατία και την καταπίεση των φύλων. Αυτό θα επιτρέψει την καλύτερη κατανόηση της πραγματικής και ασαφούς εικόνας. • Πρέπει να προσέξετε να μην υιοθετήσετε αντι-ισλαμικές και ισλαμοφοβικές αντιλήψεις που προβάλλονται από τα μέσα ενημέρωσης. <p>Ινδουισμός</p> <p>Πώς να αντιμετωπίσετε τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις</p>

- Ο Ινδουισμός είναι μια σύνθετη και ποικίλη πολιτισμική παράδοση που δεν πρέπει να ταυτίζεται μόνο με την ινδική κοινωνία. Πολλές ινδουιστικές κοινότητες υπάρχουν σε διάφορες περιοχές του κόσμου, ακολουθώντας κανόνες και δόγματα που μπορεί να διαφέρουν μεταξύ τους.
- Σε αντίθεση με την κοινή αντίληψη ότι όλοι οι Ινδουιστές είναι χορτοφάγοι, ένας σημαντικός αριθμός Ινδουιστών τρώει κρέας και πολλοί από αυτούς υποστηρίζουν ότι οι γραφές τους, όπως τα βεδικά κείμενα, δεν απαγορεύουν την κατανάλωση κρέατος.
- Ο Ινδουισμός δεν προωθεί άμεσα το σύστημα των καστών (varna), το οποίο ερμηνεύεται ως ένα άδικο σύστημα διακρίσεων. Πρώτα απ' όλα, αυτό το στερεότυπο βασίζεται σε ένα σύστημα κρίσης που χρησιμοποιεί μόνο δυτικές πολιτισμικές παραμέτρους. Δεύτερον, η πραγματικότητα της Ινδίας σήμερα είναι πολύ πιο περίπλοκη και αλλαγμένη από την παραδοσιακή άποψη που εκφράζεται από τα αρχαία επίσημα κείμενα.
- Πολλά έθιμα της ινδουιστικής παράδοσης δεν πρέπει να γενικεύονται, αλλά να εξετάζονται στο συγκεκριμένο γεωγραφικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο. Αυτό σημαίνει ότι οι στερεότυπες γενικεύσεις, όπως η λατρεία των αγελάδων, η χορτοφαγία, οι τελετές και τα έθιμα της κηδείας ή του γάμου, πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων και σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές που δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται με την ινδική κοινωνία στο σύνολό της.
- Αν και ο Ινδουισμός θεωρείται γενικά πολυθεϊστική θρησκεία, η περιγραφή αυτή δεν είναι πάντα ακριβής. Η ινδουιστική ιδέα του θείου αναφέρεται αντίθετα στην αρχαία πεποίθηση ότι όλη η δημιουργία είναι μια μορφή του θείου: σύμφωνα με αυτό το θρησκευτικό όραμα, το πλήθος των θεϊκών όντων στο ινδικό πάνθεον είναι επομένως οι εκδηλώσεις ενός μοναδικού θεϊκού όντος ή μιας απόλυτης αρχής.
- Πολλά στερεότυπα σχετικά με τον Ινδουισμό και, πιο έμμεσα, ολόκληρη την ινδική κοινωνία, οφείλονται στη χρήση ενός συστήματος κρίσεων και αξιών που προέρχονται από τον δυτικό πολιτισμό (εξωτισμός, New Age, μαζική κουλτούρα κ.λπ.).
- Ο Ινδουισμός είναι μια αρχαία ασιατική παράδοση που πρέπει να αναλυθεί στο γεωγραφικό, οικονομικό και πολιτικό της πλαίσιο και δεν μπορεί να κατανοηθεί απλώς ως θρησκεία της Ινδίας ή της ινδικής κοινωνίας. Επίσης, πρέπει να γνωρίζετε ότι πολλά έθιμα της ινδικής ινδουιστικής κοινωνίας μπορεί να παρεξηγηθούν ή να γενικευτούν, όπως, για παράδειγμα, τα έθιμα του γάμου και της κηδείας, τα οποία συχνά δεν αφορούν την κουλτούρα της σύγχρονης ινδικής κοινωνίας ή αφορούν μόνο τις θρησκευτικές πρακτικές ορισμένων κοινωνικών ομάδων.

Κατανόηση της διαφορετικής πολιτισμικής διάστασης που μπορεί να επηρεάσει τη διδακτική σχέση

Περιεχόμενο

Στόχος	Επίγνωση του διαφορετικού ρόλου και των προσδοκιών που εμπλέκονται στη διδακτική σχέση άλλων πολιτισμών
Εργασία	
Εκκίνησης	<p>Η σχέση που δημιουργείται μεταξύ μαθητή και καθηγητή επηρεάζεται έντονα από τις προσδοκίες που έχει ο καθένας από αυτούς σε σχέση με την πολιτισμική σημασία που αποδίδεται στη μαθησιακή διαδικασία.</p> <p>Για να δώσουμε ένα συγκεκριμένο παράδειγμα, το ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό σύστημα τείνει να θέτει τον μαθητή στο επίκεντρο της προσοχής, προωθώντας τη συμμετοχή και την ανάληψη πρωταγωνιστικού ρόλου, ενώ σε μη ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά πλαίσια δεν είναι ασυνήθιστο, αντίθετα, να εκτιμάται η προσοχή και η μνημονική επανάληψη.</p> <p>Επομένως, πρέπει να θυμόμαστε ότι η διδακτική σχέση, από πολιτισμική άποψη, περιλαμβάνει διαφορετικές διαστάσεις που μπορεί να αφορούν κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχή της εξουσίας: στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά πλαίσια ο ρόλος του εκπαιδευτικού δεν είναι πλέον αυταρχικός αλλά ρόλος εξουσίας, ενώ συχνά σε άλλα συστήματα ο αυταρχικός ρόλος του εκπαιδευτικού παραμένει, και αυτό μπορεί να σημαίνει ακόμα και σωματική τιμωρία. • Σχέση μεταξύ ατόμου και ομάδας: στο ευρωπαϊκό πλαίσιο υπάρχει η τάση να ενισχύεται το άτομο και η μοναδικότητά του σε σχέση με την ομάδα αναφοράς, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή του και τις παρεμβάσεις του, ενώ σε άλλα πλαίσια η ομάδα, η τάξη, είναι το σημείο αναφοράς του εκπαιδευτικού που δεν ενθαρρύνει τα άτομα να μιλήσουν. • Παιδαγωγικές αρχές: απλουστεύοντας πολύ, η εκπαίδευση μπορεί να θεωρηθεί ως μετάδοση

	<p>παραδοσιακών γνώσεων ή ως εργαλείο για την ανάπτυξη κριτικής αίσθησης- το σχολικό σύστημα μπορεί επομένως να απαιτεί και να εκτιμά την αυτονομία ή, αντίθετα, την υπακοή.</p> <ul style="list-style-type: none">• Σχέσεις φύλου: σε πολλά πλαίσια υπάρχει αντίσταση στην αναγνώριση δημόσιων ρόλων και θέσεων εξουσίας για τις γυναίκες, στο ευρωπαϊκό πλαίσιο η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών είναι γυναίκες- αυτό μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην αναγνώριση του ρόλου του εκπαιδευτικού. <p>Προκειμένου να δημιουργηθεί ένα θετικό εργασιακό περιβάλλον, είναι επομένως χρήσιμο να συζητηθούν αυτές οι διαστάσεις και να αποσαφηνιστούν οι ρόλοι του δασκάλου και του μαθητή.</p>
--	--

Παράρτημα 1.12. Διερεύνηση της πολιτισμικής ταυτότητας

Εξετάζοντας κριτικά τη δική μας ταυτότητα για την καλύτερη κατανόηση των ταυτοτήτων των άλλων

Περιεχόμενο

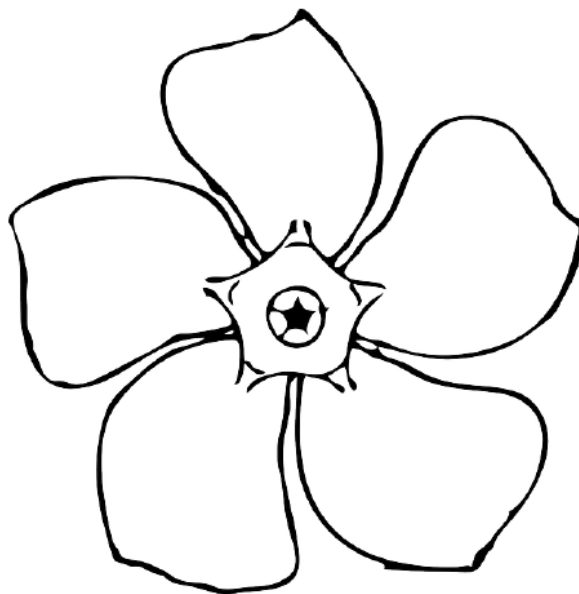
Στόχος	Καλύτερη ευαισθητοποίηση ως προς τα στερεότυπα και την ταυτότητα
Εργασία	
Εκκίνησης	<p>Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί ένα καλό έναυσμα προβληματισμού σχετικά με τις διαπολιτισμικές ικανότητες.</p> <p>Δραστηριότητα</p> <ol style="list-style-type: none">1. Σκεφτείτε για λίγα λεπτά αυτές τις πτυχές:<ul style="list-style-type: none">• Ποιες είναι οι ιστορικές και οικογενειακές μου ρίζες, αξίες και πεποιθήσεις;• Ποια είναι τα προνόμιά μου;• Ποιες είναι οι προκαταλήψεις μου;2. Πάρτε το φύλλο δραστηριοτήτων3. Αναφέρετε μία ή περισσότερες σημαντικές διαστάσεις της ταυτότητάς σας σε κάθε πέταλο λουλουδιού.4. Σκεφτείτε ένα επεισόδιο κατά το οποίο ήσασταν ιδιαίτερα υπερήφανοι για μια συγκεκριμένη πτυχή της ταυτότητάς σας ή του ανήκειν σας.5. Σκεφτείτε ένα επεισόδιο κατά το οποίο δεχτήκατε ιδιαίτερες διακρίσεις ή εξευτελισμό για μια συγκεκριμένη πτυχή της ταυτότητας ή του ανήκειν σας.6. Σκεφτείτε ένα στερεότυπο που σχετίζεται με καθεμία από τις διαστάσεις που αναφέρατε παραπάνω.

Φύλλο δραστηριότητας

Όψεις της ταυτότητας:

- Φύλο
- Εθνικότητα
- Φυλή/Εθνικότητα
- Ηλικία
- Σεξουαλικός προσανατολισμός
- Οικογενειακό ιστορικό
- Ικανότητες/Αδυναμίες
- Θρησκεία
- Εκπαιδευτικό υπόβαθρο
- Αρχική σελίδα/Γεωγραφικές ρίζες
- Επάγγελμα και εργασιακή εμπειρία
- Πολιτικές προτιμήσεις
- Κοινωνικοοικονομική θέση

Παράρτημα 1.13. Πολιτισμικό δέντρο

Αμφισβήτηση της δικής μας ταυτότητας για την καλύτερη κατανόηση των ταυτοτήτων των άλλων

Περιεχόμενο

Στόχος	Βελτίωση της συνειδητοποίησης των στερεοτύπων και της ταυτότητας
Εργασία	
Εκκίνησης	<p>Σχεδιάστε ένα δέντρο που θα αντιπροσωπεύει την προσωπική σας κουλτούρα. Προσπαθήστε να βρείτε όρους που αντιπροσωπεύουν το δικό σας πολιτισμικό υπόβαθρο για τα ακόλουθα τρία μέρη του δέντρου και γράψτε τους στο χαρτί/φύλλο δίπλα στο δέντρο:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ρίζες = καταγωγή, αίσθηση του ανήκειν σε πολιτισμικές ομάδες (π.χ. γερμανικές, ευρωπαϊκές ή άλλες πολιτισμικές ομάδες όπως τοπικές κουλτούρες, οικογενειακή κουλτούρα, κουλτούρα σπαδών κ.λπ.)• Κορμός = αξίες που θεωρείτε σημαντικές στο πολιτισμικό σας πλαίσιο (π.χ. ανεκτικότητα, πειθαρχία κ.λπ.)• Φύλλα = ορατά σημάδια του πολιτισμικού σας υποβάθρου (π.χ. ένα συγκεκριμένο γεύμα, μια γλώσσα ή ένας τρόπος επικοινωνίας, ένα σύμβολο κ.λπ.) <p>Αφού ολοκληρώσετε αυτό το μέρος, σκεφτείτε τις ακόλουθες ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ήταν εύκολο να προσδιορίσετε την πολιτισμική ομάδα στην οποία ανήκετε; Έχετε επιλέξει διάφορες ομάδες;• Θεωρείτε ότι οι αξίες που επιλέξατε είναι "τυπικές" για την πολιτισμική σας προέλευση;• Αισθάνεστε άνετα με το ορατό μέρος της πολιτισμικής σας καταγωγής ή προτιμάτε να το κάνετε όσο το δυνατόν πιο "αόρατο"; Γιατί; Σε ποιες καταστάσεις;• Πώς θα μπορούσε ενδεχομένως να μοιάζει το πολιτισμικό δέντρο της τάξης σας; <p>Αφού σκεφτείτε τις ερωτήσεις, παρακαλούμε διαβάστε τα συμπεράσματα αυτής της άσκησης παρακάτω.</p> <ul style="list-style-type: none">• Η πολιτιστική ταυτότητα δεν είναι το ίδιο με την εθνικότητα ή την εθνοτική καταγωγή Πολλοί άνθρωποι δυσκολεύονται να ορίσουν μια συγκεκριμένη πολιτισμική ομάδα για τον εαυτό τους. Στο ριζικό τμήμα του δέντρου σας μπορεί να έχετε κατονομάσει την εθνική ή εθνοτική σας καταγωγή, αλλά

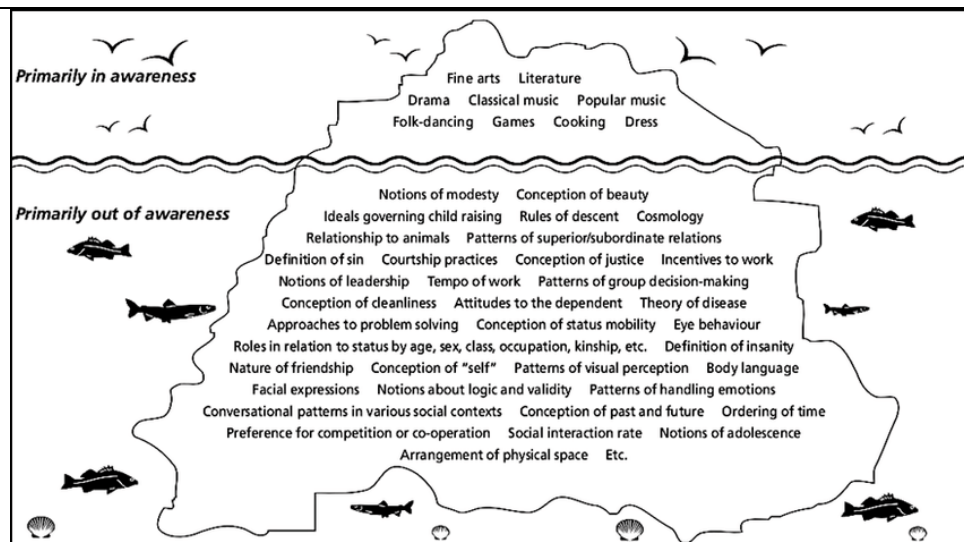

μπορεί επίσης να έχετε κατονομάσει μια πόλη ή μια συγκεκριμένη περιοχή ή ακόμη και μια κοινότητα οπαδών. Αυτό συμβαίνει επειδή ανήκουμε σε πολλές διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες. Η πολιτισμική ταυτότητα δεν καθορίζεται αποκλειστικά από την εθνική κουλτούρα: αν και υπάρχουν σίγουρα πτυχές της εθνικής κουλτούρας, υπάρχουν επίσης περιφερειακές κουλτούρες (για παράδειγμα, περιφερειακές διαφορές στο εσωτερικό μιας χώρας), αστικές ή αγροτικές κουλτούρες, οικογενειακή κουλτούρα, κουλτούρα οπαδών. Έτσι, οι άνθρωποι έχουν μια πολλαπλή πολιτισμική ταυτότητα, μπορούν επίσης να αποφασίσουν συνειδητά να αποδεχθούν ή να απορρίψουν πολιτιστικές πρακτικές (πτυχή της προσωπικότητας).

- Η κουλτούρα είναι δυναμική και ευμετάβλητη
Μπορεί επίσης να αισθάνεστε ότι το πολιτισμικό σας υπόβαθρο και οι αξίες σας έχουν αλλάξει κατά τη διάρκεια της ζωής σας (για παράδειγμα, αξίες από την οικογενειακή παράδοση σε σχέση με αξίες στην ενήλικη ζωή, αλλαγές στις πολιτισμικές παραδόσεις όταν μετακομίζετε). Η κουλτούρα δεν είναι στατική αλλά δυναμική και μεταβαλλόμενη. Βρισκόμαστε σε μια συνεχή διαδικασία μάθησης όσον αφορά την αντιμετώπιση της κουλτούρας γύρω μας, ο πολιτισμός αλλάζει συνεχώς, ιδίως σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο.
- Η κουλτούρα μπορεί να συνδέεται με στερεότυπα
Οι άνθρωποι τείνουν να συνδέουν την κουλτούρα με στερεότυπα. Ίσως έχετε βιώσει μια κατάσταση στην οποία κάποιος έκανε υποθέσεις για εσάς με βάση το πολιτισμικό σας υπόβαθρο. Ταυτόχρονα πρέπει να έχουμε επίγνωση των εικασιών που κάνουμε εμείς οι ίδιοι για άλλες πολιτισμικές ομάδες. Όταν συναντάμε ανθρώπους από άλλες κουλτούρες τείνουμε να βγάζουμε συμπεράσματα από το "ορατό" μέρος της κουλτούρας τους σχετικά με την πιθανή συμπεριφορά τους ή τις αξίες τους. Αυτές οι υποθέσεις μπορεί να στρεβλώσουν την αντίληψή μας για άλλους πολιτισμούς και είναι γνωστές ως πολιτισμική προκατάληψη. Οι πολιτισμικά προκατειλημμένες εικασίες οδηγούν σε αντιλήψεις που επηρεάζουν την αντικειμενικότητά σας όταν εργάζεστε με πολιτισμικά διαφορετικές ομάδες. Οι συνέπειες είναι ο στιγματισμός, τα στερεότυπα και οι διακρίσεις. Ειδικά αν εργάζεστε με μια πολιτισμικά ποικιλόμορφη τάξη πρέπει να προβληματιστείτε σχετικά με την αντίληψή σας για τις διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες.

Επιπλέον, το "μοντέλο του παγόβουνου του πολιτισμού" μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απεικόνιση ενός μοντέλου κουλτούρας που δείχνει τα ορατά και τα αόρατα στοιχεία του πολιτισμού.

Το μοντέλο παγόβουνου της κουλτούρας

Ένα από τα πιο γνωστά μοντέλα απεικόνισης της κουλτούρας είναι το παγόβουνο. Επικεντρώνεται κυρίως στα στοιχεία που συνθέτουν την κουλτούρα και στο γεγονός ότι ορισμένα από αυτά τα στοιχεία είναι πολύ ορατά, ενώ άλλα είναι δύσκολο να ανακαλυφθούν.

Η ιδέα πίσω από αυτό το μοντέλο είναι ότι η κουλτούρα μπορεί να απεικονιστεί ως παγόβουνο: μόνο ένα πολύ μικρό τμήμα του παγόβουνου μπορεί να φανεί πάνω από το νερό. Αυτή η κορυφή του παγόβουνου υποστηρίζεται από το πολύ μεγαλύτερο μέρος του παγόβουνου, κάτω από τη γραμμή του νερού και επομένως είναι άορατο. Παρ' όλα αυτά, αυτό το κάτω μέρος του παγόβουνου είναι το ισχυρό θεμέλιο. Έτσι και στην κουλτούρα, υπάρχουν κάποια ορατά μέρη: αρχιτεκτονική, τέχνη, μαγειρική, μουσική, γλώσσα, για να αναφέρουμε μόνο μερικά. Αλλά τα ισχυρά θεμέλια μιας κουλτούρας είναι πιο δύσκολο να εντοπιστούν: η ιστορία της ομάδας ανθρώπων που κατέχουν την κουλτούρα, οι κανόνες, οι αξίες, οι βασικές παραδοχές τους για τον χώρο, τη φύση, τον χρόνο κ.λπ.

Το μοντέλο του παγόβουνου υπονοεί ότι τα ορατά μέρη μιας κουλτούρας είναι απλώς εκφράσεις των άορατων μερών της. Επισημαίνει επίσης πόσο δύσκολο είναι μερικές φορές να κατανοήσουμε ανθρώπους με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο - επειδή μπορεί να εντοπίζουμε τα ορατά μέρη του "παγόβουνου τους", αλλά δεν μπορούμε να δούμε αμέσως τα θεμέλια στα οποία στηρίζονται αυτά τα μέρη.

Παράρτημα 1.14. Στόχοι της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

Κατανόηση της διαπολιτισμικής προσέγγισης στην εκπαίδευση

Περιεχόμενο

Στόχος	Εισάγετε τη διαπολιτισμική προσέγγιση στην καθημερινή σας εργασία
Εργασία Εκκίνησης	<p>Γνωσιακοί στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none">• να γνωρίσει κανείς την κουλτούρα του και τις άλλες κουλτούρες που υπάρχουν στην περιοχή,• να γνωρίζουν τα κύρια ιστορικά γεγονότα στην ανάπτυξη αυτών των πολιτισμών,• να γνωρίζετε τα κοινά χαρακτηριστικά, λαμβάνοντας υπόψη τις ομοιότητες και τις διαφορές,• γνωρίζοντας μια γλώσσα, μαθαίνοντας να αναγνωρίζει την έκφραση μιας δεύτερης ή ξένης κουλτούρας σε αυτήν,• να γνωρίζει πώς να μετασχηματίζει την εθνοκεντρική προσέγγιση, από γνωσιακή και συνειδησιακή άποψη, βλέποντάς τη και μέσα από άλλες οπτικές. <p>Συναισθηματικοί στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none">• να γνωρίσουν πώς να περιορίσουν το άγχος ή τις προκατειλημμένες στάσεις απέναντι σε άτομα διαφορετικής γλωσσικής-πολιτισμικής προέλευσης,• να αναπτύξουν ενσυναίσθηση, μαθαίνοντας να αναγνωρίζουν ότι η αντίληψη ενός συνομιλητή επηρεάζεται από την κουλτούρα του και να κατανοούν τις διαθέσεις των δικών τους και των άλλων ανθρώπων,• να αναπτύξουν προδιάθεση για συζήτηση, να είναι επικριτικοί απέναντι σε βιαστικές κρίσεις και ερμηνείες και γνώμες που βασίζονται σε απλουστευτικές δηλώσεις, καταστάσεις και πράξεις,• να αναπτύξει μια ικανότητα πολιτισμικής μετάβασης, χάρη στην οποία μπορεί κανείς να ταυτιστεί, έστω και προσωρινά, με την άλλη κουλτούρα, μέσω της συμμετοχής σε δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν συνεργατικά με άλλους. <p>Ψυχοκοινωνικοί στόχοι:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• να γνωρίζουν πώς να δημιουργούν δεσμούς με άτομα εκτός της δικής τους εθνικής ομάδας,• να γνωρίζουν πώς να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν από κοινού το έργο ενός συγκεκριμένου ιδρύματος, οργανισμού, περιοχής- να αναπτύσσουν ανοχή απέναντι στις αναπόφευκτες αμοιβαίες παρεξηγήσεις που οφείλονται σε γλωσσικές παρεξηγήσεις,• να γνωρίζει πώς να επιλύει με ηρεμία τα ζητήματα που προκύπτουν από διαπολιτισμικές και πολυγλωσσικές παρεξηγήσεις και παρεξηγήσεις,• να αναπτύξουν τις δεξιότητες κοινωνικής δραστηριότητας (κοινωνικοί ρόλοι, πρότυπα ρόλων) και τις δεξιότητες κατανόησης και στις δύο κουλτούρες,• να αναζητήσουμε μαζί νέα πολιτισμικά μοντέλα.
--	--

Παράρτημα 1.15. Αντιμετώπιση των πολιτισμικών διαφορών και διαχείριση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας

Βελτίωση του τρόπου αντιμετώπισης των πολιτισμικών διαφορών και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας

Περιεχόμενο

Στόχος	Βελτίωση των διαπολιτισμικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων
Εργασία	
Εκκίνησης	<p>Επικοινωνία σε διαπολιτισμικό πλαίσιο</p> <p>Η επικοινωνία είναι αποτελεσματική στο βαθμό που οι συμμετέχοντες είναι σε θέση να κατανοούν ο ένας τον άλλον. Όλοι έχουμε τη φυσική τάση να ερμηνεύουμε τα μηνύματα που λαμβάνουμε με βάση τις προσωπικές μας πεποιθήσεις και απόψεις. Ωστόσο, όταν η επικοινωνία γίνεται με ανθρώπους των οποίων το πολιτισμικό υπόβαθρο είναι διαφορετικό από το δικό μας, πρέπει να γνωρίζουμε ότι μπορεί να υπάρξουν παρεξηγήσεις, τόσο από την πλευρά μας όσο και από την πλευρά τους. Αυτό δεν είναι πάντα εύκολο, καθώς μπορεί να μην είναι προφανές ότι υπάρχουν διαφορές μεταξύ του μηνύματος που λαμβάνουμε και της ερμηνείας που δίνουμε εμείς γι' αυτό. Η ικανότητα αναγνώρισης και διόρθωσης, σε ένα διαπολιτισμικό πλαίσιο, λανθασμένων ή παραπλανητικών ερμηνειών, αποτελεί μια σημαντική διαπολιτισμική ικανότητα.</p> <p>Διαχείριση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας</p> <p>Ένας τρόπος για να αποφύγουμε τις διαπολιτισμικές παρεξηγήσεις είναι να κάνουμε την επικοινωνία όσο το δυνατόν πιο σαφή, εξηγώντας και παρέχοντας λεπτομέρειες για θέματα που μπορεί να φαίνονται προφανή σε ένα μονοπολιτισμικό πλαίσιο και επαληθεύοντας επανειλημμένα ότι οι άνθρωποι με τους οποίους αλληλεπιδρούμε έχουν καταλάβει τι εννοούμε. Η εμπειρία διδάσκει ότι με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο βελτιώνουμε την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας, αλλά προάγουμε την ανάπτυξη θετικών σχέσεων, μαθαίνοντας νέα πράγματα για τον εαυτό μας και για τους ανθρώπους με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Εάν υιοθετήσετε αυτή την προσέγγιση στη διαπολιτισμική επικοινωνία κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων γλωσσικής υποστήριξης, ο κίνδυνος παρεξηγήσεων με και μεταξύ των προσφύγων εντός της ομάδας "σας" θα μειωθεί και, κατά συνέπεια, θα αυξηθεί η πιθανότητα να θεωρήσουν την πολιτισμική ποικιλομορφία ως πόρο.</p> <p>Δεν είναι όλες οι διαφορές πολιτισμικές</p> <p>Ταυτόχρονα, όμως, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι δεν είναι απαραίτητο όλες οι διαφορές μεταξύ των ανθρώπων να ανάγονται σε πολιτισμικά ζητήματα. Ακόμη και αν μια ομάδα προσφύγων έχει το ίδιο υπόβαθρο, τα άτομα θα έχουν πολύ διαφορετικές απόψεις,</p>

προτεραιότητες, προσδοκίες, προτιμήσεις, στάσεις απέναντι στους άλλους και συμπεριφορές. Οι διαφορές αυτές οφείλονται στο γεγονός ότι κάθε πρόσφυγας είναι ένα άτομο, με προσωπικά χαρακτηριστικά και με τη δική του ιστορία.

Εξετάστε τις ακόλουθες δύο περιγραφές ομάδων προσφύγων

1. Η ομάδα χωρίζεται σε δύο μέρη: άνδρες από τη μία πλευρά και γυναίκες από την άλλη. Κανένας δεν απαντά στις ερωτήσεις σας μέχρι να μιλήσει ο ηλικιωμένος ή να δώσει το λόγο σε κάποιον άλλον. Όλοι περιμένουν υπομονετικά πληροφορίες και οδηγίες για το τι πρέπει να κάνουν και δεν κάνουν ερωτήσεις. Μόνο δύο νεαροί άνδρες φαίνονται έτοιμοι να συμμετάσχουν πιο ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία, αλλά συγκρατούνται αφού παρατηρήσουν τη συμπεριφορά της υπόλοιπης ομάδας.

2. Γυναίκες και άνδρες αλληλεπιδρούν ελεύθερα μεταξύ τους. Τα περισσότερα μέλη της ομάδας συμμετέχουν ενεργά και κάνουν ερωτήσεις όποτε υπάρχει ανάγκη για διευκρινίσεις ή πληροφορίες σχετικά με κάτι. Ορισμένοι συμμετέχοντες, ωστόσο, παραμένουν παθητικοί, αποφεύγουν τη βλεμματική επαφή, δεν απαντούν σε ερωτήσεις και ως επί το πλείστον κρατούν χαμηλό προφίλ.

Και στις δύο ομάδες, κάποιοι πιθανώς βρίσκουν την κατάσταση φυσιολογική και αισθάνονται άνετα, ενώ άλλοι εκπλήσσονται και αισθάνονται ακόμη και απογοητευμένοι. Οι συμπεριφορές που περιγράφονται μπορεί να οφείλονται σε διάφορους παράγοντες:

- ορισμένα μέλη της ομάδας είναι πιθανό να συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο που θα συμπεριφέρονταν στις χώρες καταγωγής τους,

- είναι πιθανό ότι ορισμένοι, έχοντας αναγνωρίσει τη σημασία της αλληλεγγύης εντός της ομάδας, συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις προσδοκίες της ομάδας, κατά τη γνώμη τους, δηλαδή με διαφορετικό τρόπο από αυτόν με τον οποίο θα συμπεριφέρονταν στις χώρες τους,

- Κάποιοι είναι πιθανό να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη δική τους κοσμοθεωρία, μια άποψη που έχουν αναπτύξει αφού εγκατέλειψαν τις χώρες τους.

Αυτή η ποικιλομορφία των συμπεριφορών επιβεβαιώνει ότι, αν και οι πολιτιστικές πρακτικές παίζουν σημαντικό ρόλο, δεν πρέπει να προσπαθούμε να εξηγήσουμε τα πάντα μέσω της κουλτούρας. Θα πρέπει επίσης να αποφεύγουμε τις ταμπέλες και τη γενίκευση ορισμένων συμπεριφορών.

Δημιουργία ενός διαπολιτισμικού χώρου για γλωσσική υποστήριξη

Ένας καλός τρόπος για να ελαχιστοποιήσετε τους κινδύνους διαπολιτισμικών συγκρούσεων και παρεξηγήσεων κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων γλωσσικής υποστήριξης είναι να ενθαρρύνετε την ομάδα να δημιουργήσει τη δική της "κουλτούρα", με καθιερωμένους κανόνες και κοινά νοήματα. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να καταστεί σαφές ότι η ομάδα είναι ένας ασφαλής χώρος στον οποίο οι συμμετέχοντες επιτρέπεται να εκφράζουν

τους εαυτούς τους, τις ανάγκες τους, τις απόψεις τους- ένας χώρος όπου όλοι δέχονται να δείξουν ανοιχτοί, με σεβασμό και υποστήριξη ο ένας προς τον άλλον. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, θα χρειαστεί να ενθαρρύνουμε, με τη δέουσα χάρη, τα μέλη της ομάδας να συμπεριφέρονται πολύ διαφορετικά από τους τρόπους που θα συμπεριφέρονταν στις χώρες τους.

Οι έννοιες της "ευγένειας" και της "εκπαίδευσης"

Το νόημα των εννοιών "ευγένεια" και "εκπαίδευση" μπορεί να διαφέρει σημαντικά από το ένα πολιτισμικό πλαίσιο στο άλλο. Ορισμένα μέλη της "δικής σας" ομάδας μπορεί πράγματι να θεωρούν σημαντικό να επικοινωνούν με ένα άλλο άτομο αποκαλώντας το με το επώνυμό του ή με το πλήρες όνομά του, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματικών τίτλων όπως "καθηγητής" ή "γιατρός"- σε αντίθεση με άλλους που μπορεί να θεωρούν αυτή την πτυχή άσχετη και να πιστεύουν ότι η ευγένεια και η παιδεία εκδηλώνονται μέσω ορισμένων στάσεων ή συμπεριφορών, για παράδειγμα με το να μην διακόπτουν τους άλλους όταν μιλούν, να αποφεύγουν να μιλούν για πολύ ώρα, να εκφράζουν ιδέες και απόψεις και όχι απόλυτες αλήθειες ("Νομίζω ότι", αντί για "Η αλήθεια είναι ...") ή απλώς να είναι στην ώρα τους. Ορισμένοι άνθρωποι μπορεί να θεωρούν φυσιολογικό να συμπεριφέρονται με σεβασμό στους μεγαλύτερους συμμετέχοντες- άλλοι μπορεί να το θεωρούν απαράδεκτο, πιστεύοντας ότι όλα τα μέλη της ομάδας πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα. Η διαπραγμάτευση ενός κοινού ορισμού των εννοιών της "ευγένειας" και της "εκπαίδευσης" είναι σημαντική για να μπορέσετε να οικοδομήσετε μια αποτελεσματική κουλτούρα ομάδας.

Ονόματα

Τα ονόματα μπορεί να προκαλέσουν παρεξηγήσεις και απογοήτευση, αν η ποικιλομορφία των παραδόσεων εντός της ομάδας δεν γίνεται σαφής. Για παράδειγμα, σε πολλές περιπτώσεις ένα όνομα γραμμένο σε μια μη ευρωπαϊκή γλώσσα μπορεί να μεταγραφεί με διάφορους τρόπους με τα γράμματα του λατινικού αλφαβήτου. Ορισμένοι μπορεί να προτιμούν μια γραφή που ευνοεί μια προφορά παρόμοια με εκείνη της γλώσσας προέλευσης, ενώ άλλοι μπορούν να δεχτούν ευχαρίστως παραλλαγές. Στην Ευρώπη έχουμε συνηθίσει να χρησιμοποιούμε ένα ή δύο μικρά ονόματα και ένα ή δύο επώνυμα, των οποίων προηγείται το "κύριος", "κυρία" ή "δεσποινίς" ως χαρακτηρισμοί ευγένειας και σεβασμού.

Στο πολιτισμικό πλαίσιο των μελών της "δικής σας" ομάδας, η κατάσταση μπορεί να είναι διαφορετική. Είναι πιθανό τα ονόματά τους να χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως στην Ευρώπη, αλλά να χρησιμοποιούν το όνομα πριν από το "κ.", "κα" ή "δισ" για να απευθυνθούν επίσημα σε ένα άλλο πρόσωπο. Τα ονόματα θα μπορούσαν επίσης να αποτελούνται από στοιχεία που δεν είναι πραγματικά ονόματα, αλλά επίθετα ή λέξεις που υποδηλώνουν σχέσεις.

Σε ορισμένες κουλτούρες, ένα άτομο μπορεί να προσφωνείται με πολλούς τρόπους και όχι μόνο με το όνομα που αναφέρεται στα έγγραφα. Επιπλέον, ορισμένοι πρόσφυγες μπορεί να προέρχονται από περιοχές όπου δεν γίνεται διάκριση μεταξύ ονόματος και επωνύμου.

Παράρτημα 1.16. Θέσπιση κανόνων στην τάξη

Θέσπιση κοινών κανόνων για την πρόληψη συγκρούσεων και την επίλυση προβλημάτων

Περιεχόμενο

Στόχος	Συμφωνία σε κοινούς κανόνες συνύπαρξης για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και με σεβασμό χώρου μάθησης
Εργασία Εκκίνησης	<p>Περίληψη</p> <p>Αυτή η δραστηριότητα εμπλέκει τους μαθητές σε μια συνεργατική διαδικασία καθορισμού κανόνων και προσδοκιών για μια θετική κοινότητα στην τάξη. Μετά από μια ανοιχτή συζήτηση για τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των μαθητών ακολουθεί εργασία σε ζεύγη και μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα διατυπώνει μερικές προτάσεις. Δημιουργείται ένας κατάλογος κανόνων που όλοι συμφωνούν να ακολουθήσουν. Αυτό γίνεται ένα συμβόλαιο της τάξης που πρέπει να υπογράψουν όλα τα μέλη της τάξης.</p> <p>Περιγραφή της δραστηριότητας</p> <ol style="list-style-type: none">1. Παρουσιάστε εν συντομία τη δραστηριότητα.2. Μοιραστείτε το όραμά σας για την τάξη ως κοινότητα μάθησης. Εξηγήστε ότι η ουσιαστική μάθηση απαιτεί ανάληψη ρίσκου. Χρειάζονται πολλαπλές οπτικές γωνίες για να δούμε πραγματικά τον κόσμο. Ορισμένα μέλη της τάξης μπορεί να έχουν έντονα συναισθήματα για ορισμένα θέματα. Πρέπει να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον αν θέλουμε να εξερευνήσουμε διαφορετικές ιδέες με πνεύμα αποδοχής, έρευνας και εξερεύνησης.3. Εξηγήστε ότι για το λόγο αυτό η τάξη πρέπει να συμφωνήσει σε κάποιους κανόνες της τάξης που θα βοηθήσουν να διασφαλιστεί ότι οι ανάγκες όλων γίνονται σεβαστές.4. Διευκολύνετε μια σύντομη συζήτηση. Ενθαρρύνετε ειλικρινείς και προσωπικές απαντήσεις. Ρωτήστε την τάξη:<ul style="list-style-type: none">• Τι κάνει μια κοινότητα;• Τι είδους μαθησιακό περιβάλλον ενθαρρύνει το κοινοτικό πνεύμα;• Τι είδους περιβάλλον στην τάξη σας βοηθάει να μάθετε;

5. Χωρίστε την τάξη σε ζεύγη και ζητήστε από κάθε ζεύγος να αναπτύξει πέντε (ή περισσότερους) κανόνες που θεωρεί απαραίτητους για ένα τέτοιο περιβάλλον στην τάξη.
6. Ζητήστε από κάθε ζευγάρι να ενωθεί με ένα άλλο για να συγκρίνουν και να συνδυάσουν τους καταλόγους τους. Η ομάδα των τεσσάρων θα πρέπει στη συνέχεια να καταγράψει τους κανόνες στους οποίους συμφωνούν.
7. Ζητήστε από κάθε ομάδα να ορίσει έναν εκπρόσωπο που θα παρουσιάσει τον κατάλόγο της στην τάξη. Μετά από κάθε προτεινόμενο κανόνα, ζητήστε να σηκώσουν τα χέρια οι άλλες ομάδες που είχαν παρόμοιο κανόνα. Γράψτε στον πίνακα κάθε κανόνα για τον οποίο υπάρχει συναίνεση.
8. Ρωτήστε αν υπάρχουν άλλες προτάσεις και μη διστάσετε να κάνετε τις δικές σας προτάσεις. Φροντίστε να μην μείνει κανείς απ' έξω.
9. Παρατηρήστε ότι είναι καλύτερο να υπάρχουν λιγότεροι κανόνες και ρωτήστε αν κάποιος από τους κανόνες της λίστας θα μπορούσαν να συμπυκνωθούν.
10. Επισημάνετε ότι οι σαφείς κανόνες είναι ευκολότεροι στην τήρηση. Βοηθήστε την τάξη να βελτιώσει τη διατύπωση των κανόνων. Μετατρέψτε τυχόν αρνητικές δηλώσεις σε θετικές.
11. Καταγράψτε τον συμφωνημένο κατάλογο κανόνων. Πείτε στην τάξη ότι αυτό θα είναι το συμβόλαιο της τάξης σας και ζητήστε από όλους να το υπογράψουν.
12. Κλείστε υπενθυμίζοντας στους μαθητές ότι η επιβολή αυτών των κανόνων είναι ευθύνη όλων.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθητές θα δημιουργήσουν ένα κοινό όραμα της μαθησιακής τους κοινότητας και έναν οδικό χάρτη για να φτάσουν εκεί. Θα συμμετάσχουν σε διάλογο σχετικά με τα χαρακτηριστικά ενός υποστηρικτικού μαθησιακού περιβάλλοντος και θα συμμετάσχουν σε μια δημοκρατική διαδικασία. Η δραστηριότητα προωθεί την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της υπευθυνότητας, των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Θέσπιση κανόνων που εξασφαλίζουν ένα ασφαλές περιβάλλον στην τάξη.

Πρώθηση της ενσωμάτωσης και του σεβασμού της πολιτισμικής ποικιλομορφίας.

Δημιουργία μιας κοινής ταυτότητας και ευθύνης ολόκληρης της τάξης.

Παράρτημα 1.17. Διαχείριση συγκρούσεων

Διαχείριση συγκρούσεων

Περιεχόμενο

Στόχος	Διαμεσολάβηση και επίλυση διαφωνιών και συγκρούσεων που μπορεί να προκύψουν σε ένα πολυπολιτισμικό πλαίσιο
Εργασία Εκκίνησης	<ul style="list-style-type: none">• Διατηρήστε μια στάση ανοιχτή στη συζήτηση και το διάλογο,• Εκπαιδεύστε το διαπολιτισμικό σας βλέμμα ώστε να αντιλαμβάνεται τις διαφορές χωρίς να τις κρίνει και χωρίς να δημιουργεί ιεραρχίες,• Σε περίπτωση που βρίσκεστε σε μια κατάσταση στην οποία αισθάνεστε τον κίνδυνο να εμπλακείτε υπερβολικά συναισθηματικά, προσπαθήστε να διατηρήσετε μια επαγγελματική απόσταση,• Μην προσπαθήσετε πάση θυσία να κάνετε κάτι για το οποίο δεν αισθάνεστε ικανοί: εάν είναι απαραίτητο, αναζητήστε εξωτερική επαγγελματική βοήθεια ικανή να σας υποστηρίξει με ειδικές δεξιότητες (πολιτισμική διαμεσολάβηση, ψυχολογική ή εθνοψυχολογική υποστήριξη, ανθρωπολογική συμβουλευτική, ...);• Ο καθένας έχει θέματα στα οποία είναι πιο ευαίσθητος ή ευάλωτος, προσπαθήστε να αντιληφθείτε ποια είναι τα πιο ευαίσθητα θέματα για τους μαθητές σας και δώστε προσοχή ώστε να τα αντιμετωπίζετε με σεβασμό, χωρίς να πληγώνετε τις ευαισθησίες που μπορεί να είναι διαφορετικές από τις δικές σας,• Σε περίπτωση που πρέπει να ασχοληθείτε με αυτά τα θέματα για διδακτικούς λόγους, προσπαθήστε να προσομοιώσετε φανταστικές ή αφηρημένες καταστάσεις,• Αποφύγετε να έρθετε σε αντιπαράθεση με άτομα που επιδεικνύουν δυνητικά επιθετική συμπεριφορά- φροντίστε να τα απομονώσετε για να μην καταστρέψουν την αρμονία της τάξης,

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Associació Programes Educatius
OPEN EUROPE

Nessuno escluso.

idec

